శ్రీ రామకృష్ణ కథామృతము

<table><tr><td>నేడే కొనండి</td><td>(ప్రథమ భాగము)</td><td>పదేపదే చదవండి.</td></tr></table>

శ్రీ "మ.—" చే వంగభాషలో విరచితమైన మూలగ్రంథమునుండి అనూదితము. నవభారత నిర్మాతయగు శ్రీ వివేకానందస్వామికి శ్రీరామకృష్ణపరమహంస గురుదేవుడు. ఆ పరమహంసదేవుని దివ్య వచనామృతమును శ్రీ "మ.—" ఆనంద తన్మయతతో తాను వినినది వినినట్లుగ ఐదు భాగములుగ గ్రంథస్థమొనర్చెను. అందు ప్రథమ భాగమిది.

ఆ అవతారమూర్తియొక్క వచనములు ఈ పుటలయందు మనస్సును పూర్తిగ ఆకట్టుకొనునట్లుగ అనువదింపబడినవి. వీనిలో పరిష్కరింపబడని తత్త్వవిషయిక సమస్య లేదు, తొలగింపబడని ఆధ్యాత్మిక సంశయము లేదు. వివరింపబడని ఆత్మవికాసక విషయము లేదు. ఆసక్తికరము. ఆధ్యాత్మికులకు ఒక వరప్రసాదము.

వెల : సాదా : రూ. 8-00

<table><tr><td>పుటలు : 240 + VIII</td><td>ప్రథమ ముద్రణము</td><td>కాలికో : రూ. 12-00</td></tr></table>

భారతదేశము

అనువాదకులు :

శ్రీ గడ్డం చెన్నప్పనాయుడు

భారతదేశమునుగూర్చి శ్రీ వివేకానంద స్వామి రచించిన కొన్ని వ్యాసముల కిది ఆంధ్రానువాదము. నవ్య భారతాభ్యుదయమున కిది ఎంతేని ఉపయుక్తమగు గ్రంథము.

పుటలు : 114 + IV వెల : రూ. 2-00

ద్వితీయముద్రణము.

భారతీయ మహిళ

అనువాదకులు :

ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలంగారు

శ్రీ వివేకానందస్వాముల యుపన్యాసము లందును రచనలందును మహిళలను గూర్చిన ఘట్టములను గ్రంథమును ప్రోత్సహించు అద్వైతాశ్రమమువారు ఒక చిన్న గ్రంథమును మైలాపూరు శ్రీరామకృష్ణమఠము వారు అంతకన్న చిన్న గ్రంథమును ఆంగ్లములో ప్రచురించియున్నారు. ఆ రెండును ఇపుడు ఆంధ్రీకరింపబడి యున్నవి.

పుటలు : 100 + X వెల : రూ. 2-00

ఇట్లు వ్రాయుడు :

మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము 34 1977 - మే : పింగళ - వైశాఖము. సంచిక 5

విషయ సూచిక

బ్రహ్మానంద బోధనలు

(ఆధ్యాత్మిక పరిప్రశ్నములు)

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

బ్రహ్మానందబోధనలు (శ్రీ బ్రహ్మానంద స్వామి జీవితోపదేశములు) అను గ్రంథము నుండి బ్రహ్మానందవాణి యను పేర ఇందు ఉపదేశములు మాత్రము సంగ్రహింపబడినవి. పాఠకుల సౌకర్యార్థము స్వామి సంగ్రహ చరిత్రయు చేర్పబడినది. స్వామి యుపదేశములు ఆధ్యాత్మికతత్త్వములను సాధనయందలి రహస్యములను అరటిపండొలిచి ఇచ్చినట్లు విశదీకరించును.

పుటలు : 272 + XXI వెల : రూ. 4-75

(ప్రథమ ముద్రణము)

కర్మయోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు శ్రీస్వాములవారు కర్మయోగ తత్త్వమును అరటిపండొలిచినట్లు విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెటుల మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు.

(అష్టమ ముద్రణము)

(146 + 8) పుటలు వెల : రూ. 4-00

భక్తియోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఆధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవారిందు విపులముగా ప్రదర్శించి యున్నారు. మూల గ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములును వానికి టిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

(ఏడవ కూర్పు)

(121+4 పుటలు) వెల : రూ. 4-00

గురూపదేశములు

అనువాదకులు :

శ్రీచిరంతనానందస్వామి

శ్రీ గురుదేవుని మానసపుత్రుడనబరగిన శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి గురుముఖము నుండి వచ్చిన యుపదేశములను యథాతథముగ గ్రహించి వానియందు ముఖ్యములగు వానిని సంగ్రహించి యాంగ్లమున రచించిరి. వాని యనువాదమే ఈ గ్రంథము. ఇందు గృహస్థులకు సాధకులకు వలయు సూక్తులెన్నియో వివరింపబడియున్నవి.

పుటలు : 168 వెల : రూ. 2-00

తొమ్మిదవ ముద్రణము

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004.

మనవి

1. శ్రీరామకృష్ణప్రభ సంపుటం ప్రతి ఏటా జనవరినుంచి ప్రారంభమౌతుంది. ఏమాసం నుండి అయినా చందాదారులు కావచ్చు.

2. చందాపైకం మనియార్డరు ద్వారాగాని క్రాస్డ్ పోస్టల్ ఆర్డర్, క్రాస్డ్ బాంకుడ్రాఫ్టుల ద్వారాగాని ('శ్రీరామకృష్ణ మఠము, మద్రాసు' అను పేరిట) పంపవచ్చును. మనియార్డరు కూపనులో అడ్రసు వివరాలు సరిగా వ్రాయాలి.

3. చందాదారులు ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలలో తమ చందాదారు సంఖ్యను ఉదాహరిస్తూ విలాసం స్పష్టంగా వ్రాయాలి.

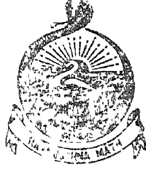
4. మూడు నెలలకు మించిన అడ్రసు మార్పిడి ఆ ముందటి నెల మొదటి వారంలోగా తెలియజేయాలి.

5. సంచిక సాధారణంగా నెల ఆఖరి వారంలో అందుతుంది. అందకపోతే మరుసటి నెల మొదటి వారంలోగా తెలపాలి.

6. చందాదారులకు మా ప్రచురణలపై వెలలో 5% తగ్గింపు ఉంటుంది.

వివరాలకు :

మేనేజర్ : శ్రీరామకృష్ణప్రభ, P. B. 635
మైలాపూర్, మద్రాసు-4.

ఉత్తిష్ఠత జాగ్రత ప్రాప్యవరాన్నిబోధత.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము 34 | 1977 – మే : : పింగళ – వైశాఖము | సంచిక 5

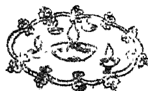

ప్రార్థన

పాపం ధునోతి కఠినం కదనం
శుద్ధిం దదాతి విపులం శమమాదధాతి
భక్తిం ప్రయచ్ఛతి పరాం ముదమాతనోతి
కింకిం ఫలం న కురుతే తవ పాదసేవా॥

దేవా! నీ పాదసేవ పాపములను తుడిచివేయును. కష్టములను తొలగించును. చిత్తశుద్ధిని కలిగించును. ఎక్కువ శాంతిని ఇచ్చును. భక్తిని పెంపొందించును. పరమానందమును కలిగించును. దేవుడా! నీ పాదసేవ వలన ఏ శుభము కలుగదు! (శ్రీ రామకృష్ణ కర్ణామృతము)

భూపలలామరామ రఘుపుంగవరామ త్రిలోకరాజ్య సం
స్థాపనరామ మోక్షఫలదాయకరామ మదీయపాపముల్
పాపఁగదయ్య రామ నినుఁ బ్రస్తుతి సేసెదనయ్య రామ సీ
తాపతి రామ భద్రగిరి దాశరథీ కరుణాపయోనిధీ. (దాశరథి శతకము)

కృష్ణాయ వాసుదేవాయ దేవకీనందనాయ చ
నందగోపకుమారాయ గోవిందాయ నమోనమః. (భాగవతం)

వివేకానందవాణి

సంస్కృతవాఙ్మయమున గల చివరికవి జయదేవుడే. కాని పెక్కుతడవ లతడు భావగాంభీర్యము నందు కన్న యమకానుప్రాసములందు ఆసక్తుడయ్యెను. అయినను 'పతతి పత్రే...'* అను గీతమున ప్రేమలాలసయొక్క పరాకాష్ఠ నెట్లు వర్ణించియున్నాడో చూడుము. అట్టి తీవ్ర ప్రేమావేశము ఆత్మసాక్షాత్కారసిద్ధికి అనవసరము. హృదయము సంక్షుభితమై కుమిలి కృశించిపోవలెను.

ఇక క్రీడారూపమగు బృందావనజీవితము నుండి శ్రీకృష్ణుని కురుక్షేత్రలీలలకు వత్తము. ఎంత ఆత్మసమ్మోహనము లవి! ఆ బీభత్స రణరంగమందలి ఘోరారవ కోలాహలము నట్టనడుమ అత డెంత నిశ్చలముగా, ఎంత ఆత్మనిగ్రహముతో, ఎంత ప్రశాంతతతో నుండెనో చూడుము. అంతేకాదు, ఆ యుద్ధభూమియందే నిలిచి అర్జునునకు గీతాబోధన మొనరించి, క్షాత్రధర్మము ననుసరించి యుద్ధమొనర్పుమని యతనిని ప్రోత్సహించుచున్నాడు! ఈ ఘోరయుద్ధకారకులలో నొకడయ్యును అతడు యుద్ధకర్మమున ప్రసక్తుడు కాలేదు—ఆయుధము లేపూన లేదు.

శ్రీకృష్ణుని బహుముఖజీవితమున దేనినైనను కైకొని పరీక్షించి చూడుము. అది నిర్దుష్టమును మహోత్కృష్టమునుగా నుండును. జ్ఞానమునకు, కర్మమునకు, భక్తికి, యోగమునకు: అన్నిటికిని అతడు మూర్తీభావమా యేమి అనిపించును!

శ్రీకృష్ణునియందు గల ఈ విశేషలక్షణమును ఈ కాలమున ముఖ్యముగా గ్రహింపవలయును. మురళీగానలోలుడగు బృందావన కృష్ణుని మాత్రము బుద్ధియందుంచుకొనుట ఈ కాలమున చాలనే చాలదు. గీతాసింహనాదము చేయు శ్రీకృష్ణుని, సధనుర్బాణతూణీరుడగు శ్రీరామచంద్రుని, మహావీరుని (హనుమంతుని) కాళీమాతను అర్చింపవలసిన దినములివి. అట్లు చేసినగాని మానవులు మహోత్సాహముతో, పరిపూర్ణదీక్షతో, కర్మాచరణమునకు పూని బలిష్ఠులు కాజాలరు.

త్రికరణశుద్ధిగా పరిశ్రమించితివేని, నీకు ఈ జన్మమందే ఆత్మసాక్షాత్కారసిద్ధి ప్రాప్తించునని నేను నిస్సంశయముగా చెప్పగలను. కాని పురుషకారము మాత్రము అవసరము. అది యెట్టిదో ఎఱుగుదువా? "నేను ఆత్మజ్ఞానమును సాధించితీఱుదును. ఎట్టి అంతరాయ

* పతతి పత్రే విచలతి పత్రే శఙ్కిత భవదుపయానం
రచయతి శయనం సచకిత నయనం పశ్యతి తవపన్థానమ్.

(పక్షి యెగిరినను, ఆకు కదలినను, నీవు వచ్చుచున్నట్లు భావించి, నీ పడకను అమర్చి, నీవు వచ్చుమార్గమువైపు సంభ్రమసూచకదృష్టులతో ఆమె చూచుచుండును.)

ములు కలిగినను, నేను వానినన్నిటిని జయించి తీరుదును''—అనునట్టి దృఢనిశ్చయమే పురుషకారము.

''నా తలిదండ్రులు, మిత్రులు, పోషకులు, ఆలుబిడ్డలు బ్రదికినను చచ్చినను, ఈ శరీరము ఉండినను పోయినను, ఆత్మదర్శనమును సాధించినగాని నేను వెనుకకు మరలను''—లక్ష్యాభిముఖ పురోగమనమునకై ఇతర స్థితిగతుల యెడ పూర్ణమగు ఉపేక్షతో కూడిన ఇట్టి దృఢ సంకల్పము—ఇదియే పురుషకారము.

ఆహారనిద్రాదులకై పశుపక్ష్యాదులు సైతము పరిశ్రమించును. మానవునకు ఈ శరీర ప్రాప్తి ఆత్మజ్ఞాన సాధనార్థమే. లోకమునగల జనసామాన్యమువలెనే నీవును ప్రవర్తించి, తదనుగుణముగనే పోయిన, నీ పురుషకారమేమైనట్లు? సామాన్యజనులు మృత్యుముఖములోనికే పోవుచున్నారు. నీవు జన్మించినది మృత్యువును జయించుటకు గదా!

వీరుడవై ముందుకు నడువుము. ఎట్టి విఘ్నములెదుర్కొన్నను వెనుకకు తగ్గకుము. సుఖదుఃఖమయమగు ఈ శరీరము ఎన్నాళ్లు నిలుచును! నీకు మనుష్యశరీరము ప్రాప్తించినది గనుక, నీలోని ఆత్మను మేలుకొలిపి. ''నేను భయాతీత స్థితిని సాధించితిని'' అని పల్కుము! ''నేను ఆత్మను, నా అహంభావము శాశ్వతముగా నా ఆత్మలో లయించిపోయినది'' అని పల్కుము! ఈ భావమునందు పరిపూర్ణుడవగుము; ఆపిదప ఈ శరీరము నిలిచియున్నంతకాలము, ఇతరులకు ''తత్త్వమసి'' అనే ఈ అభయసందేశమును ఇచ్చుచుండుము.

* * *

అయ్యో! దేశములోని బీదలతలంపు ఎవ్వరికిని లేదు. వారు దేశమునకు వెన్నెముకవంటివారు. వారు కష్టించి చెమట యోడిచి, ఆహార పదార్థములు ఉత్పత్తి చేయుచున్నారు. ఈ నిరుపేదలు, ఈ నిర్భాగ్యులు, ఈ కూలివాండ్రు, పాకీవాండ్రు—ఒక్కనాడు సమ్మెకట్టిరేని, ప్రజలు దిక్కుతోపక, విస్మయమందుదురు. కాని వారియెడ ఎవ్వరికిని సానుభూతి లేదు. వారిని ఓదార్చువారెవ్వరును లేరు.

దీనులారా, దరిద్రులారా, అనాథులారా, పతితులారా, రండు అని ఆహ్వానించి, వారినెల్లరను శ్రీ రామకృష్ణనామమున చేఱదీయవలయునను సంకల్పము నాకు అప్పుడప్పుడు దృఢముగా కలుగుచుండును. ముందు వారు లేచిననేగాని తర్వాత దేశమాత మేల్కొనదు. వారి అన్నవస్త్రములకు మనము ఏమియు ఏర్పాటు చేయజాలకపోయితిమి – ఇక మనము ఏమి చేసినట్టు!

పాపము! వారికి లౌకికజ్ఞానము లేదు. కావున రేయింబవళ్ళు కష్టించి పనిచేసియు, అన్నవస్త్రములు సంపాదించుకొను సదుపాయములు ఏమియు వారు చేసికొనజాలకున్నారు. మనము వారి కన్నులు తెఱతుముగాక, సర్వత్ర -వారియందును, నాయందును-ఒక్క బ్రహ్మమే కలదని, ఒక్కశక్తియే నిలిచియున్నదని, నాకు విస్పష్టముగా – ఈ సూర్యరశ్మివలె- కానిపించుచున్నది. వికాసతారతమ్యమే భిన్నతకు అంతటికిని కారణము.

-(శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణగ్రంథావళి సంపు. 5 నుండి)

కర్మ ప్రభావం

చిర్రావూరు వెంకట్రావు

(ఆనుశాసనిక పర్వములో భీష్ముడు ధర్మరాజుకు చెప్పిన 'గౌతమీ లుబ్ధక సర్ప మృత్యు కాల సంవాద'మను ఇతిహాసము)

భీష్ముడు ధర్మరాజుకు అనేకధర్మాలు ఉపదేశించాడు. ఎన్నో ఇతిహాసాలు చెప్పాడు. కాని ధర్మరాజుకు మనశ్శాంతి కలిగింది కాదు.

"తాతా! నాకు మనశ్శాంతి లభించాలని ఎన్నో ధర్మసూక్ష్మాలను వినిపించావు. అన్నింటినీ శ్రద్ధతో విన్నాను. అయినా నా మనస్సుకు ఊరట కలగలేదు. బాణాలతో కొట్టిన గాయాలతో మీ శరీరం నిండివుంది. ఇలాంటి అవస్థలో మీరున్నారు. నామూలంగా యుద్ధం జరిగింది. ఆ యుద్ధంలో పితామహుడవైన నిన్ను శత్రువువలె భావించి ఇట్టి దురవస్థ కలిగించాను. ఇంతకంటె అపకీర్తి ఇంకేముంటుంది? మీరే కాదు. రాజులెందరో సపరివారంగా యుద్ధంలో గతించారు. దీనికంటె దుఃఖం ఇంకేముంటుంది? నేను దుర్యోధనుడు కాలబలంవల్ల క్రోధానికి వశులమయ్యాము. ఇలాటి నీచకార్యానికి పాల్పడ్డాము. ఎటువంటి దుర్గతికి పోతామో తెలియటంలేదు. మహావీరా! కులనాశకుడైన దుర్యోధనుడు బంధుసహితంగా మరణించాడు. మీ దీనావస్థను చూడకుండా దాటిపొయ్యాడు. అందువల్ల చావటమే వానికి మేలు కలిగించిందని తలుస్తాను. మిమ్ములను చూస్తున్న నాకు చిత్తశాంతి కలగటంలేదు. నేను నా సోదరులు యుద్ధంలో మొదటనే మరణించివుంటె ఎంతో మేలుగా వుండేది. బాణాలవల్ల కలిగినగాయాలతో బాధపడుతున్నారు. మీ దీనావస్థ చూడకుండా వుండేవాళ్ళంగదా! విధాత నన్ను పాపిగా సృష్టించాడు. నామీద మీకు సంపూర్ణంగా దయవుంటే నా పాపాలకు విముక్తి కలిగే విధానం ఉపదేశం చెయ్యండి" అని ధర్మరాజు భీష్ముని ప్రార్థించాడు.

అప్పుడు భీష్ముడు "ధర్మరాజా! దేనికీ నీవు స్వతంత్రుడవుకావు. కర్మస్వభావం చాల సూక్ష్మంగా వుంటుంది. దాన్ని తెలుసుకోవటం చాలా కష్టం. ఇంద్రియాలకు గోచరంగాదు. నీ వెట్లు తెలుసుకోగలవు? దానినిగురించి ఒక యితిహాసం చెబుతా విను" అని చెప్పటం ప్రారంభించాడు.

"కుంతీనందనా! పూర్వకాలంలో గౌతమి అనే ఒక స్త్రీ వుండేది. శాంతిని సాధించటంలో తత్పరురాలై వుండేది. ఆమెకొక కుమారుడుండేవాడు. ఒకరోజున పాము కరచినందున వాడు మరణించాడు. కొడుకు చావునుచూచి ఆమె నిశ్చేష్టురాలైంది. ఆమె శాంతభావంకూడ కొద్దిగా చలించింది. అర్జునకుడనే బోయవాడు ఆ పామును తాళ్ళతో బంధించి ఆమెవద్దకు తెచ్చి, 'పూజ్యురాలా! ఇది దుష్టసర్పం. నీ కొడుకు ప్రాణాలు తీసింది. దీనిని యెక్కువ కాలం బ్రతకనీయకూడదు. దీనిని అగ్నిలో వేసి కాల్చవలెనో, ముక్కలు ముక్కలుగా నరకవలెనో, లేక యేవిధంగా చంపవలెనో, చెపితే ఆ ప్రకారం చేస్తా'నన్నాడు.

ఆమాటలకు గౌతమి 'అర్జునకా! విధివశంవల్ల వచ్చినకీడును తెలివిలేనివారు పెద్దగా భావిస్తారు. ఆందోళనపడతారు. నీవీ పామును చంపవద్దు. తెలివిగలవారెవ్వరు పాపం చేయరు. పాపభారమును మోయువారు సంసారసాగరంలో మునిగిపోతారు. ధర్మాన్ని పాలించే

వారు సముద్రంలో ప్రయాణంచేసే ఓడరిదిమా సంసారసాగరాన్ని దాటుతారు. దీనిని చంపి నందువల్ల నాకుమారుడు జీవింపడు. ఇది బ్రతికి యున్నందువల్ల నీకేమీ హాని లేదు. నిందు ప్రాణాలు తీయించి నరకానికి వెళ్లటం నాకిష్టం లేదు. కాబట్టి పామును విడిచిపెట్టు' అని శాంతంగా చెప్పింది.

ఆ మాటవిని వ్యాధుడు 'దేవీ! మీబోటి వారు యీవిధంగానే అంటారని నాకు తెలుసు. ఎందుకంటే జీవహింసకు నా రొప్పుకోరు. మీరు చెప్పింది మానవులవిషయంలో చెల్లుతుందేమో, కాని, ఇది విషజంతువు. దీనిని తప్పక చంపవలసిందే. శాంతి కోరేవారు విధివిధానంవల్ల చెడు జరిగిందని భావించి దుఃఖాన్ని మర్చిపోతారు. కొంతమంది శత్రువునకు ప్రతీకారంచేసి సంతోషిస్తారు. మరికొందరు తమకు గలిగినకష్టాలను తలుచుకుంటూ దుఃఖిస్తుంటారు. కాబట్టి దీని ప్రాణాలుతీసి మీకు తాత్కాలిక దుఃఖశాంతిని కలిగిస్తా'నన్నాడు

బోయవానిమాటలకు గౌతమి ఈవిధంగా బదులు చెప్పింది. 'వ్యాధుడా! సజ్జనులు ఎప్పుడూ ధర్మం తప్పరు. నా కొడుకెప్పుడైనా చావవలసినవాడే. నేనెప్పుడూ యెవరికీ హాని చెయ్యలేదు. నీవుకూడ దయగలవాడవై దీని అపరాధాలను క్షమిస్తే మంచివాడవవుతావు.'

ఆమె చెప్పినసమాధానం అర్జునకుడు విన్నాడు. 'పూజ్యురాలా! ఈ దుష్టసర్పం బ్రతికి వున్నందున మీకేమీ లాభంవుండదు. దీనిని చంపితే చాలామందికి లాభం కలుగుతుంది. ఒక్క పామునుచంపి అనేకమంది ప్రాణాలను రక్షిస్తాను. అది చాలా మంచిపని. ఒకరిని కాపాడి అనేకమందికి హానిచెయ్యటం మంచిది కాదు.ధర్మం తెలిసినవారు తప్పు చేసినవారిని మన్నించరు. పామును చంపక మాననను' అన్నాడు.

ఆ మాటలు గౌతమికి నచ్చలేదు. 'సౌమ్యా! శత్రువును బంధించి చంపినందువల్లను, పారిపోకుండ చేతిలో వుంచుకొన్నందువల్లను లాభం కలుగిదు, ఏ కోరికా తీరదు. కాబట్టి దీని అపరాధం క్షమించలేవా? దీనిని రక్షించేప్రయత్నం చెయకూడదా?' అని అడిగింది.

అందుకు వాడు 'దేవీ! వృత్రాసురుని చంపి దేవేంద్రుడు తన పదవిని నిల్పుకొన్నాడు. దక్షయజ్ఞం భంగంచేసి పరమేశ్వరుడు తన యజ్ఞభాగం తీసుకున్నాడు. దేవతలు నడచినమార్గంలో నడవటం శ్రేష్టం. ఈ పామును చంపటానికి సంశయించవద్దు' అని బదులు చెప్పాడు.

ఈవిధంగా గౌతమిని బోయవాడు యెంత ప్రోత్సహించినా పామును చంపుటకు ఆమె సమ్మతించలేదు. వారిద్దరు సంభాషణ చేస్తున్న సమయంలో పాము మెల్లమెల్లగా బంధాలను వదులుచేసుకుంది. గట్టిగా తనను సమర్థించుకుంటూ హీనస్వరంతో ఈవిధంగా చెప్పింది.

'ఓ కిరాతుడా! నేను పరుల ఆధీనంలో వున్నాను. ఈ బాలుని చంపుటకు మృత్యుదేవత నన్ను ప్రేరేపించింది. ఇతనిమీద కోపంగాని, చంపాలనే కోరికగాని నాకు లేదు. ఈ విషయంలో దోషమంతా మృత్యువుది. కాని నాదికాదు.'

అందులకా లుబ్ధకుడు 'నాగమా! పరుల ప్రేరణవల్ల పాపం చేశావు. ఆ కారణంచేత నీవు అపరాధివే. కుమ్మరివానికి కుండలు చేయుటకు సారె, కర్ర, కారణములు. ఆవిధంగానే పిల్లవానిచావుకు నీవు కారణమైనావు. కనుక నీవు దోషివే. నిన్ను చంపక తప్పద'న్నాడు.

వానిమాటలు విన్నసర్పము 'వ్యాధా! నీ వన్నట్లు కుండలు చేయుటకు కర్ర, సారె, కారణ మైనను అవి కుమ్మరివానికి స్వాధీనములో వున్నవిగదా! అవిధంగానే నేను మృత్యువునకు స్వాధీనురాలను. నన్ను దోషిగా ఆరోపించటం సరికాదు. దండము చక్రము కుమ్మరివాని కార్య మునకు కారణమని తలుస్తున్నావు. ఆ కార్యం వల్ల కలిగే ప్రయోజనం కుమ్మరివానికేగాని ఉపకరణములకు కాదు. నాలో యేదోషము లేదు. నేను చంపలేదు. అపరాధిని కాను. ఎందుకు నన్ను దోషిగా తలుస్తున్నావో తెలి యటం లేదు' అని బదులు పలికింది.

'ఓ దుష్టసర్పమా! నిన్ను సమర్థించుకుంటూ అధికంగా మాట్లాడవద్దు. పిల్లవాడు మరణిం చాడు. ఈ దోషమునకు నీవు కర్తవు కాక పోయినా కరణమైనావు. అందుకని చంపటమే మంచిదని తలుస్తాను. మృత్యువు నీవు యిద్దరూ దోషులే అవుతారు' అన్నాడు బోయవాడు.

అప్పుడు పాము 'బోయుడా! ప్రేరేపించు వాడు లేనిదే క్రియ జరుగదు. ఈ పిల్లవానిని చంపినపాపము పూర్తిగా మృత్యువు అవు తుంది. నన్ను దోషిగా చెప్పటం పొరపాటు

ఆమాటలువిన్న బోయవాడు 'ఓ నీచ సర్పమా! క్రూరమైనపనులు చేస్తుంటావు. జీవ హింస చేశావు. నిర్దోషివని చెప్పుకుంటూ వెందు కు? నిన్ను ప్రాణాలతో వదిలేది లేద'న్నాడు.

'బోయవాడా! యజ్ఞంలో ఋత్విజులు ఆహుతులు చేస్తారు. ఆ ఫలితం యజమానికే చేరుతుంది. అలాగా నేను చేసినపనికి ఫలితం మృత్యువుకే చెందుతుంది. కాని నాకుగాదు' అని సర్పము చెప్పుచుండగా మృత్యువు అక్క డకు వచ్చిచేరింది. అది పామునుచూచి 'ఓ సర్పమా! ఈ బాలునిచావునకు మన మిద్దరము కారకులము కాము. నన్ను కాలుడు ప్రేరే పించాడు. గనుక అతడే అపరాధి అవుతాడు. గాలిచేత కదలిపొయ్యే మేఘాలవలె నేను కాలుని ఆజ్ఞప్రకారం నడుస్తుంటాను. త్రిగు ణాలు, పంచభూతాలు, సర్వజగత్తులోని స్థావర జంగమాలు కాలుని స్వాధీనములో వున్నాయి. సమస్తమును పుట్టించుటకు, గిట్టించుటకు కాలుడే కర్త. ఈసంగతి నీకు తెలుసు. నాపై నేరం మోపుతావెందుకు? నేను దోషినైతే నీవూ దోషివే అవుతావు' అన్నది.

ఆమాటలు విన్నపాము 'మృత్యువా! నిన్ను దోషిగా చెప్పటం నా పనికాదు. నీవు ప్రేరే పించావని చెప్పాను. నావల్ల తప్పులేదని నిరూ పించుకున్నాను, అంతే' అని సమాధానం చెప్పి బోయవానినిచూచి 'మృత్యువు చెప్పినమాటలు విన్నావుకదా! ఇంకా నన్ను బంధించివుంచటం దేనికి?' అని ప్రశ్నించింది.

'పన్నగమా! ఈవిషయంలో మీరిద్దరూ దోషులే. చెడ్డచేసేవారంతా దురాత్ములవు తారు. పాపకర్ములు చేసేనిన్ను చంపక మాననను' అన్నాడు. వ్యాధుడు.

మృత్యువు వానినిచూచి 'లుబ్ధకుడా! ఈ జగత్తులో ఏమిజరిగినా కాలునివల్లనే జరుగు తుంది. నేను ఈ పాము కాలుని ఆధీనంలో వున్నాం. వాని ఆనతిప్రకారం నడుస్తాం. కాబట్టి మమ్ములను నిందించవద్ద'ని చెప్పింది.

ఈవిధంగా మృత్యువు బోయవానితో మాట్లాడుతుండగా అక్కడకు కాలుడు ప్రవే శించాడు. బోయవానితో 'అర్జునకా! ఈ బాలునిచావుకు నేను, మృత్యువు, సర్పము కారణం గాదు. వాడు చేసినకర్మయే వాని

చావుకు మూలమైవుంది. అందరు వారివారి కర్మకు లోబడినవారే. ఈ ప్రపంచంలో సుఖ దుఃఖాలకు మూలమైనది కర్మయే. ప్రతివారిని వారి కర్మ అనుసరించి వుంటుంది. వీని చావుకు మేముగాని మరొకరుగాని కారకులు గాము. వాడు చేసుకున్న కర్మయే కారణం' అని కాలుడు చెప్పాడు.

గౌతమి కాలుని మాటలు శ్రద్ధగా వింది. బోయవానిని చూచి, 'వ్యాధుడా! నా బిడ్డ మరణానికి ఈ సర్పము, మృత్యువు, కాలుడు కారకులు గారు. వాడు చేసుకున్న కర్మచేతనే నశించాడు. నేనుకూడ కన్నబిడ్డను దూరం చేసుకునే కర్మను చేసివుంటాను కాబట్టి సర్పమును వదలుము' అని చెప్పింది. అర్జునకుడు పామును విడిచిపెట్టాడు. మృత్యువు, కాలుడు, సర్పము వెళ్లిపోయ్యారు. బోయవాని క్రోధము గౌతమి శోకము శాంతించాయి.

అని చెప్పి భీష్ముడు "ధర్మరాజా! లోకంలోని మానవులంతా వారివారి కర్మల ప్రకారం నడుస్తుంటారు. ఈ యుద్ధంలో రాజులు గతించటానికి దుర్యోధనుడుగాని నీవుగాని కర్తలు గారు. కాలమనే వల్ల జరిగినదానికి నీవు చింతించటం మంచిది కాదు" అన్నాడు. ఈ కథ విన్న యుధిష్ఠిరుడు మనశ్శాంతి పొందాడు. తరువాత అనేక ప్రశ్నలు వేసి భీష్ముని వల్ల చాలా ధర్మసూక్ష్మాలు తెలుసుకున్నాడు.

అవనిలోగల యాత్రలన్ని చేయగవచ్చు ముఖ్యుడై నదులందు మునుగవచ్చు
ముక్కు పట్టుక సంధ్య మొనసి వార్వగవచ్చు తిన్నగా జపమాల త్రిప్పవచ్చు
వేదాల కర్థంబు విడిచి చెప్పగవచ్చు శ్రేష్ఠక్రతువులెల్ల చేయవచ్చు
ధనము లక్షలు కోట్లు దానమియ్యగవచ్చు, నైష్ఠికాచారముల్ నడుపవచ్చు,
చిత్తమన్యస్థలంబున చేరకుండ నీ పదాంభోజములయందు నిలుపరాదు
భూషణవికాస శ్రీధర్మ పురనివాస దుష్టసంహార నరసింహ దురితదూర.

(నరసింహ శతకము)

* తప్పు చేసి దిద్దుకొనక పోవడమే నిజమైన తప్పుగా లెక్కింపవచ్చును.
* సౌందర్యాన్ని ఆశించేటంతగా మంచి నడవడికను ఆశించేవాడు నాకింతవరకు కనపడలేదు.
* లోకం నన్ను అర్థం చేసికోలేదని నేను బాధపడను. లోకాన్ని నేను అర్థం చేసికోలేనందుకే చింతిస్తాను.
* చింతనలేని అధ్యయనంవలన లాభం లేదు. అధ్యయనంలేని చింతనవలనా లాభం లేదు.
* పూర్వకాలంలో ఆత్మవికాసంకొఱకు విద్యాభ్యాసం చేసేవారు. ఈనాడు ఇతరులు మెచ్చుకోడానికొఱకే విద్యాభ్యాసం చేస్తున్నారు.

(కన్‌ఫ్యూషియస్)

ఈశావాస్యోపనిషత్

'సమతానంద'

ప్రవృత్తి నివృత్తిమార్గముల ప్రతినిధులైన మనుష్యభేదం ఇదివరలో వివరించబడినది. ఏ ఆత్మను తెలుసుకొనుటవలన ఆత్మహత్యాసదృశమైన ఆధ్యాత్మిక విపత్తునుండి రక్షణ పొందగలమో అట్టి ఆత్మస్వరూప మెట్టిది? ఈ విషయంగూర్చిన వివరణ ఎనిమిదవమంత్రంవరకు వర్ణింపబడింది.

అనేజదేకం మనసో జవీయో నైనద్దేవా ఆప్నువన్ పూర్వమర్షత్ ।
తద్ధావతో అన్యానత్యేతి తిష్ఠత్ తస్మిన్నపో మాతరిశ్వా దధాతి ॥4॥

తత్ ఆ ఆత్మ ఏకమ్ ఒకటి అనేజత్ చలనములేనిది. మనసః మనస్సుకంటె జవీయః వేగమైనది దేవాః ఇంద్రియములు ఏనత్ న ఆప్నువన్ దీనిని అందుకొనలేవు పూర్వం అర్షత్ మనస్సుకంటె ముందుగా చేరినది. తత్ అది తిష్ఠత్ స్థిరముగ ఉండి ధావతః పరుగెత్తుచున్న అన్యాన్ ఇతరములను అత్యేతి దాటిపోవుచున్నది. తస్మిన్ (సతి) దాని ఉనికివలననే మాతరిశ్వా విశ్వవ్యాప్తమైన ప్రాణశక్తి అపః చేతన చర్యలనన్నిటిని దధాతి జరిపిస్తుంది.

ఆత్మ ఏకము, అచలము.[1] మనస్సుకంటె వేగము కలది. మనస్సుకంటె ముందు ఉండుటవలన[2] ఇంద్రియాలకు అది అందరానిది. ఎప్పుడూ స్థిరమై[3] పరుగెత్తేటిని దాటుతుంది. కేవలం దాని ఉనికివలననే[4] విశ్వవ్యాప్తమైన ప్రాణశక్తి చేతనముల చర్యలన్నిటిని

1. అచలము :—పరిణామశీలమైనప్రకృతికి ఆధారమై అచలముగా ఉండునదే ఆత్మ. దేనిమీద మనస్సు వ్రాలుతుందో అక్కడ అప్పటికే ఆత్మ ప్రకాశం ఉంటుంది. దీనికి కారణం ఆత్మ సర్వవ్యాప్తిగలది కావటమే. అందువలన ఎక్కువ వేగంగలిగిన మనస్సుకంటె వేగముకలది ఆత్మ.

2. మనస్సుకంటె ముందు ఉండుటవలన :—మనస్సు ఇంద్రియములకంటె సూక్ష్మమైనది. వేగము కలది. ఆత్మ మనస్సుకే అందకపోతే ఇంద్రియములశక్తికి అసలే అందనిది. ఆత్మ ఎన్నడూ ఇంద్రియగోచరము కానిదే.

3. స్థిరమై :—ఆత్మ సర్వవ్యాప్తమైనది కావడంవలన ఏదీ దానిని దాటిపోలేదు.

4. కేవలం దాని ఉనికివలననే :—ఆత్మస్వరూపం చైతన్యం కావడంవలన చేతనముల చర్యలన్నిటిని నిలబెట్టేశక్తి ఆత్మయే. ఆత్మ కేవలం తన ఉనికివలననే విశ్వవ్యాప్తశక్తిని మేల్కొలుపుతుందని ఇచ్చట చెప్పబడింది.

తదేజతి తన్నైజతి తద్దూరే తద్వన్తికే ।
తదన్తరస్య సర్వస్య తదు సర్వస్యాస్య బాహ్యతః ॥5॥

తత్ అది ఏజతి చలించును. తత్ న ఏజతి అది చలించదు. తత్ అది దూరే దూరముగా ఉన్నది తత్ అది ఉ అన్తికే దగ్గరిగాను ఉన్నది. తత్ అది అస్య సర్వస్య దీని అంతటి యొక్క అన్తః లోపల ఉన్నది తత్ అది ఉ సర్వస్య అస్య మరల దీనికంతటికీ బాహ్యతః బయటకూడా ఉన్నది.

అది[1] చలించును, చలించదు. అది[2] దూరముగా ఉన్నది, దగ్గరగా ఉన్నది. అది దీనికంతటికీ లోపల ఉన్నది, దీనికంతటికీ బయటకూడా ఉన్నది.

1. అది చలించును :—నిర్గుణస్థితిలో అది అచలము సగుణస్థితిలో చలిస్తూ సదా మారుతూఉన్నట్లు గోచరిస్తుంది.

2. అది దూరముగా ఉన్నది :—అది సర్వవ్యాపి. అజ్ఞానులకు అది దూరము అనగా అందనిది. కాని జ్ఞానికి అది దగ్గరిది. జ్ఞానిదృష్టిలో తన ఆత్మయే పరమాత్మ కనుక.

యస్తు సర్వాణి భూతాన్యాత్మన్యేవాను పశ్యతి।
సర్వభూతేషు చాత్మానం తతో న విజుగుప్సతే ॥6॥

యః ఏ జ్ఞాని సర్వాణితు భూతాని అన్నిటిని ఆత్మని ఏవ ఆత్మలోనే అనుపశ్యతి చూచునో సర్వభూతేషుచ అన్ని భూతములలో ఆత్మానం ఆత్మను (చూచునో) తతః అందువలన న వి జుగుప్సతే అసహ్యించుకొనడు.

యే జ్ఞాని సర్వభూతములను తన ఆత్మగాను (ఆత్మకంటె భిన్నము కానివిగాను) తన ఆత్మను సర్వభూతముల ఆత్మగాను గ్రహించునో[1] ఆ జ్ఞాని ఆ అనుభూతివలన దేనినీ ద్వేషింపడు (అసహ్యించుకొనడు.)[2]

1. గ్రహించునో :—తన శరీర ఇంద్రియ మనోసంఘాతముయొక్క మార్పులను గమనించు సాక్షి చైతన్యము – తనది అనుకునేచైతన్యము – గొప్ప, తక్కువ భేదములేకుండా అన్నిటినీ గమనించు సాక్షిచైతన్యముకంటె భిన్నమైనదికాదని గుర్తిస్తాడు. ఆత్మచైతన్యముయొక్క అపరిచ్ఛిన్నతను ఈరీతిగా గుర్తించుట జరుగుతుంది.

2. అసహ్యించుకొనడు :—అసహ్యమునకు, ద్వేషమునకు మూలము స్వార్థము. స్వార్థమునకు మూలము భేదదృష్టి. అన్నిటిలోని ఆత్మయొక్క ఏకత్వాన్ని గ్రహించినపుడు ద్వేషానికి, అసహ్యానికి స్థానమే ఉండదు.

యస్మిన్ సర్వాణి భూతాన్యాత్మైవాభూద్ విజానతః।
తత్రకో మోహః కః శోక ఏకత్వ మనుపశ్యతః ॥7॥

యస్మిన్ ఎప్పుడు విజానతః తెలిసినవానికి (జ్ఞానికి) ఆత్మాఏవ ఆత్మగానే సర్వాణి భూతాని సర్వభూతములు అభూత్ అయ్యెనో తత్ర అక్కడ ఏకత్వం ఐక్యతను అనుపశ్యతః చూచువానికి కః మోహః మోహమేది కః శోకః శోకమేది.

ఉనికియొక్క ఏకత్వాన్ని గుర్తించి అన్నిటినీ తన ఆత్మగా చూచు జ్ఞానికి మోహమెచట గలదు! శోక మెచట గలదు!

శ్రీ రామకృష్ణ కథామృతము

(రెండవ భాగము)

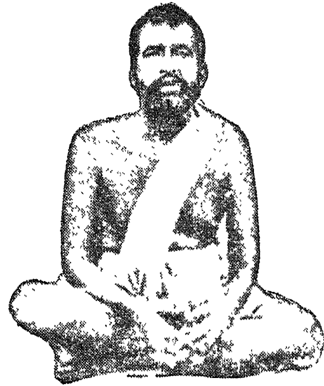
అనువాదము : పరివ్రాజిక శ్యామాప్రాణ

(శ్రీ రామకృష్ణులు దక్షిణేశ్వరమున నరేంద్రాది అంతరంగ భక్తులతో)

నేడు క్రీ. శ. 1882 అక్టోబరు 16 వ తేదీ సోమవారము. అటుపై గురువారము సప్తమి నుండి దుర్గాపూజ ప్రారంభమగును. రామకృష్ణులకడనే రాఖాల్, రాంలాల్, హజరా ఉన్నారు. ఒకరిద్దరు బ్రహ్మభక్తులను వెంటబెట్టుకొని నరేంద్రుడు దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చెను. శ్రీ రామకృష్ణులు మహానందమున నోలలాడుచుండిరి. నరేంద్రుడు దక్షిణేశ్వరమునకువచ్చి స్నానముచేసి శ్రీ రామకృష్ణులకడనే ప్రసాదమును ఆరగించెను. మాస్టరుకూడ వచ్చెను. భోజనము ముగిసినపిదప నరేంద్రాదిభక్తులు విశ్రమించుటకై వారిగదిలోనే నేలపై చాపలు పరపించిరి. భక్తులు కూర్చొనగనే శ్రీ రామకృష్ణులు నేలపై వచ్చి కూర్చొని భక్తులతో ముఖ్యముగా నరేంద్రునివైపు తిరిగి లోగడ తనకు గల్గిన అధ్యాత్మికస్థితులనుగూర్చి ముచ్చటించసాగిరి.

శ్రీ రామకృష్ణులు – నాకు అట్టిస్థితి వచ్చిన పిదప భగవత్ ప్రసంగము వినవలెనని ఆరాటము కల్గెడిది. భాగవతము, అధ్యాత్మరామాయణము, భారతము మున్నగు పురాణకాలక్షేపములు ఎచ్చట జరుగునో వెదకెడివాడను. అరియాదాహ (దక్షిణేశ్వముదగ్గరనే ఒక పల్లె) లో కృష్ణకిశోరుడు పఠించు అధ్యాత్మరామాయణము వినుటకై పోయెడువాడను.

కృష్ణకిశోరుడు చాల ఆచారపరుడగు బ్రాహ్మణుడు. అయినను అతనికి భగవన్నామముపై కడు విశ్వాసము. కృష్ణకిశోరుడు బృందావన్‌లో తిరుగుచుండగ ఒకదినము వానికి

దాహము వేసెను. దూరములో ఒక బావిని చూచెను. అచట నిల్చియున్న వ్యక్తితో ''కొంచెము నీళ్లు ఇచ్చెదవా?'' అని అడుగ ''అయ్యా! నేను నీచ జాతికి చెందినవాడను. మీరు బ్రాహ్మణులు. మీకు నేను నీళ్లు ఎట్లు చేది యివ్వగలను'' అని అతననెను. ''శివ, శివ'' అని స్మరించినచో నీవు పవిత్రుడవయ్యెదవు అని కృష్ణకిశోరుడు చెప్పెను. అంత్యజుడు శివనామస్మరణ కావించి ఇచ్చిన నీళ్ళను కృష్ణకిశోరుడు పుచ్చుకొనెను. భగవన్నామముపై ఎట్టి విశ్వాసమో చూడుము!

''అరియాదాహ'' గంగ ఘట్టముకడ ఒక సాధువు వచ్చియుండెను. నేను, కృష్ణకిశోరుడు అరియాదాహకు పోవ సమకట్టితిమి. కాళికాలయములో హలధారికి ఈవిషయము చెప్పి నీవు కూడ మాతో వచ్చెదవా? అని అడుగ వెంటనే అతడు ''మట్టిపంజరమును చూచుటలో ఏమి ప్రయోజనము కలదు అనెను. హలధారి గీత,

వేదాంతములను అధ్యయనము చేయుచుండును కదా! అందుకని సాధువును "మట్టిపంజర"మని పల్కెను. ఈ మాటను కృష్ణకిశోరునకు చెప్పితిని అతడు కోపించి ఇట్లు పల్కెను. 'హాలధారి ట్టిమాట పల్కెనా? ఎవడైతే ఈశ్వరుని స్మరణ, రామస్మరణ చేయునో అట్టివాని శరీరము మట్టిపంజరమా? భక్తుని దేహము చిన్మయమని అతడెరుగడా'? కృష్ణకిశోరుడు కాళికాలయములో పువ్వులు కోయుటకు వచ్చెడువాడు. హాలధారి ఎదురుపడినచో ముఖము త్రిప్పుకొని పోయెడువాడు. వానితో మాట్లాడుటయే మానుకొనెను.

ఒకదినము అతడు "జందెము తీసివేసితి వేల?" అని నన్ను ప్రశ్నించెను. నేనేమి చేయను? అపుడు నా స్థితి వేరుగ మారిపోయెను. పెద్దగాలివానకు కొట్టుకొనిపోయినట్లుగా పాతచిహ్నములన్నియు ఎగిరిపోయినవి – కట్టుగుడ్డయే నిలుచుటలేదాయె. ఇంక జందెము మాట ఏమని చెప్పను? అందుచే వానితో "నాకు పట్టిన వెఱ్ఱి నీకు పట్టినచో అర్థమగును" అని పల్కితిని.

అట్లే జరిగినది. వానికి భగవదున్మాదము కల్గెను. గదిలో ఊరక కూర్చొని "ఓం, ఓం" అని పలుకుచుండెను. ఇంటివారు వానికి పిచ్చి పట్టినదని నటోగర్‌నుండి ఆయుర్వేదవైద్యుడగు రాముని పిలుచుకొనివచ్చిరి. కృష్ణకిశోరుడు వైద్యునితో "బాబూ! నా జబ్బును మాన్పిన మాన్పుము. కాని నా ఓంకారమును మాత్రము మాన్పకుము సుమా!" అనెను. (అందరూ నవ్వుదురు.)

ఒకరోజు నేను వారియింటికిపోగా అతడు కూర్చొని ఏదో చింతించుచుండెను. "ఏమి జరిగినదని" ప్రశ్నింప ఇంటిపన్ను వసూలు చేయుటకుగాను టాక్సు కలెక్టరు వచ్చినాడు. పన్ను కట్టనిచో ఇంటిలోనున్న పాత్రసామాగ్రిని తీసుకొనిపోయెదనని బెదరించుచున్నాడు" అనెను.

నేనంత వానితో నిట్లంటిని. "నీవెందులకంత చింతించుచున్నావు? పాత్రలు తీసుకొనిపోనీ, లేక నిన్ను బంధించి తీసుకొనిపోనీ, అందుచే నీకేమి లోటు? నీవు...ఖ (ఖ అనగా ఆకాశము) కదూ!" (ఆకాశవత్) (నరేంద్రాదులు నవ్వుదురు) కృష్ణకిశోరుడు అధ్యాత్మ రామాయణము చదివెడివాడు కదూ! నేను ఆకాశముబోలె సర్వవ్యాపిని అని పల్కెడివాడు. నేను అందుచే వానిని "ఖ" అని తమాషాగా పిల్చెడివాడను. [నీవు "ఖ" కదా నిన్ను టాక్సు లాగజాలదు.] సర్వవ్యాపివికదా నిన్ను టాక్స (ఇంటిపన్ను) ఎటుల లాగగలదు?

అట్టి భగవదున్మాదస్థితిలో గొప్పవాళ్లు కాని ఎవరైనాసరే యదార్థమైనమాట చెప్పివేసెడివాడిని. గొప్పహోదాగలవారైనను ఎట్టి సంకోచములేకుండ యదార్థము ఎదురుగనె పల్కెడివాడను.

యదుమల్లిక్ తోటకు యతీంద్రుడు వచ్చెను. నేను వానితో "కర్తవ్యమేమి? ఈశ్వరచింత చేయటయే కర్తవ్యము కదా!" అని పల్కితిని. యతీంద్రుడు "మేము సంసారులము మాకు ముక్తి కల్గునా? ధర్మరాజునకుకూడ నరకదర్శనమాయెను" అనెను. అంత నాకు చాల కోపము వచ్చి "నీ వెట్టివాడవోయీ? యుధిష్ఠిరుని నరకదర్శన మొక్కటే జ్ఞప్తియుంచుకొని యున్నావా? వాని సత్యనిష్ఠ ఓర్పు శాంతము వివేకము వైరాగ్యము ఈశ్వరభక్తి ఇదేమియు జ్ఞప్తికి వచ్చుటలేదా? ఇంకా ఏదో చెప్పబోగా హృదయుడు నా నోరు గట్టిగా మూసెను.

యతీంద్రుడు వెంటనే "నాకు పని యున్న దని" వెడలిపోయెను.

చాలారోజులు గడిచినపిదప యతీంద్రుని అన్నయగు రాజా సౌరేంద్ర ఠాకూరుగారి ఇంటికిపోయి వానితో ఇట్లంటిని - నిన్ను రాజా-గీజు (రాజా-టాజా) అని పిలువజాలను. అట్లు పిలిచినచో అర్థమే లేదు. వానితో కొంతసేపు మాట్లాడితిని. ఇంతలోనే పెక్కుమంది పాశ్చాత్యులు వచ్చుచు పోవుచుండిరి. అతడు సర్వదా పలురకములగు పనులలో మునిగియుండును. రజోగుణస్వభావుడు.

అట్టి ఉన్మాదపుస్థితిలో ఒకదినమున వరాహనగరపు ఘట్టమున జయముఖర్జీ కూర్చొని జపము చేసుకొనుచుండెను. కాని వానిమనస్సు వేరు ఆలోచన చేయుచుండెను. నేను వాని కడకుపోయి వెంటనే వాని రెండుచెంపలు వాయించితిని. ఇంకొకదినము రాణి రాసమణి కాళికాలయమునకు వచ్చెను. ఆమె దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చినపుడెల్ల పాటలు పాడుమని నన్ను కోరును. నేనా దినము పాట పాడుచుండగా ఆమె పరధ్యానముగా పూజాపుష్పములను తట్టలో అమర్చుచుండెను. వెంటనే ఆమె చెంపలు రెండు వాయించితిని. అంత ఆమె ఆశ్చర్యచకితురాలై చేతులు జోడించుకొని కూర్చొనెను.

హాలధారితో యిట్లు చెప్పుకొంటిని. "అన్నా! చూడుము నా యీ స్వభావమును ఎట్లు మార్చుకొనుట?" వేరొండు ఉపాయముకానక తల్లిని ప్రార్థింప మొదలుపెట్టితిని. అటుపై క్రమేణ ఆ స్వభావము మారిపోయెను.

అట్టి స్థితిలో భగవత్ ప్రసంగములు తప్ప వేరేమియు నచ్చకుండెను. విషయప్రసంగముల విన్నచో విలపించెడివాడను, మధురబాబు నన్ను వెంట నిడుకొని తీర్థయాత్రకై బయలుదేరెను. కాశీలో రాజా బాబుగారి యింటిలో కొన్నిదినములు నివసించితిమి. మధురబాబుతో పాటు నేను ముందరింటిలో కూర్చొనియుంటిని. రాజుగారుకూడ కూర్చొని విషయప్రసంగముల చేయుచుండిరి. డబ్బువిషయముకూర్చి ఇంత డబ్బు నష్టము, ఇంతఖర్చు అని ముచ్చటించుచుండిరి. నేనా ఏడ్వ మొదలిడితిని. "అమ్మా! నన్నెచ్చటికి తీసుకొనివచ్చితివి?" రాసమణి ఆలయములో ఎంతో బాగుంటిని. తీర్థయాత్రకై వచ్చికూడ కామినీ కాంచనముల ప్రసంగములు. అక్కడ (దక్షిణేశ్వరములో) ఇట్టి విషయప్రసంగములు విన నక్కర లేదు కదా!

శ్రీరామకృష్ణులు భక్తులను, నరేంద్రుని విశ్రమింపమని చెప్పి తానుకూడ చిన్న మంచముపై విశ్రమించెను.

సాయంకాలమాయెను. నరేంద్రుడు పాడుచుండెను. రాఖాల్, లాటూ మాస్టరు, నరేంద్రుని బ్రహ్మసమాజస్నేహితుడు, ప్రియ, హాజరా, మున్నగువారుండిరి.

నరేంద్రుడు కీర్తన పాడుచుండెను. మృదంగము మ్రోగుచుండెను.

చింతయ మమ మానవహరి చిద్ఘన నిరంజన!

[భావము: నా హృదయమందిరములో సచ్చిదానందరూపుడగు ఆ పరమాత్మ ఏ శుభదినమున ప్రకాశించునో? నేనా అనంతరూపసాగరమున మునకలువేయగల్గునట్టి భాగ్యము నాకు ఎన్నడు కల్గునో కదా! ప్రభూ అద్వితీయము శాంతము శివం అగు రాజరాజుగారి చరణమున ఏ దినమున శరణు పొందగలను?

నిన్నుపొంది సర్వమును మరచి నేను అహర్నిశలు ప్రేమానందమున ఓలలాడు శుభదినము ఎన్నడు వచ్చునో?]

మరల నరేంద్రుడు పాడదొడంగెను.

[భావము: మధురమైన బ్రహ్మనామము ఆనందవదనముతో స్మరింపుము. హృదయము శుష్కమైనచో రసవంతముచేయుము. బ్రహ్మానందమున ఉన్మత్తులమై సఫలమనోరథుల మగుదుము గాక.]

మృదంగ తాళ వాద్యములతో భక్తులెల్లరు శ్రీ ఠాకూరు చుట్టూ తిరుగుచు నృత్యము చేయుచు సంకీర్తన చేయుచుండిరి. రామకృష్ణులును భక్తులతోపాటు ఆనందమున నృత్యము చేయుచు భజన చేయుచుండిరి. భజన ముగిసిన పిదప ఠాకూరు నరేంద్రుని మాటిమాటికి కౌగలించుకొని నేడు నాకు ఎంత ఆనందమును కలుగ చేసితివి బాబూ! అని పల్కుచుండిరి.

రాత్రి సుమారు 8 గంటల వేళ. అప్పటికిని శ్రీ రామకృష్ణుని హృదయములో ప్రేమ ప్రవాహము వెల్లివిరియుచుండెను. తనగదికి ఉత్తరమునగల వరండాలో ఒంటరిగా పచారు చేయుచుండిరి. మధ్యమధ్య కాళిమాతతో మాట్లాడుచుండిరి. తటాలున ఉన్మత్తునిరీతి ఇట్లు పల్కిరి.

''నీవు నన్నేమి చేయగలవు?''

జగజ్జనని ఎవనికి తోడుగనుండునో 'మాయ' వానిని ఏమిచేయగలదు? అని శ్రీ రామకృష్ణులు పల్కుచున్నారా ఏమి? నరేంద్రుడు, మాస్టరు, ప్రియ, వీరుముగ్గురు ఆ రాత్రి రామకృష్ణునికడనే యుండిరి. ఠాకూరు ఆనందమునకు మేర లేదు. శ్రీ శ్రీ మాతృదేవి నహబత్తులోనే నివసించుచుండిరి. ఆమె రొట్టెలు పప్పు మున్నగునవి చేసి భక్తులకై రాత్రిభోజనము పంపెను. ఇట్లు భక్తులు అప్పుడప్పుడు రామకృష్ణునికడ నివసించుచుండెడివారు. భక్తుల ఖర్చులకొఱకు సురేంద్రుడు ప్రతినెల కొంతడబ్బు యిచ్చెడివాడు. దక్షిణపువైపు వరండాలో భోజనము చేయుటకై ఏర్పాట్లు చేయుచుండిరి.

గది తూర్పువసారాదగ్గర కూర్చొని నరేంద్రాదులు మాట్లాడుచుండిరి.

నరేంద్రుడు: ఈ రోజులలోని పిల్లవాండ్రు ఎటువంటివారు?

మాస్టరు: చెడ్డవారు కారు. కాని వారికి సదుపదేశములు ఇచ్చువారు లేరు.

నరేంద్రుడు: కాని నేను ప్రత్యక్షముగ చూచుచున్నాను. వారు అధఃపతితు లగుచున్నారు. బడికి ఎగనామములు పెట్టుట, ధూమపానము చేయుట, అశ్లీలములగు కబుర్లు చెప్పుకొనుట, మున్నగునవి సహజమైపోయినవి. అంతియేకాక పోకూడని చెడుస్థలములకుకూడ పోవుట కలదు.

మాస్టరు: మేము చదువుకొనేరోజులలో ఇట్టివిషయములు కని విని ఎరుగము.

నరేంద్రుడు: మీరు బహుశః తోడిబాలురతో ఎక్కువగ కలసిమెలసి యుండువారు కాదు కాబోలు. ఇంతేల? దుశ్శీలురను పేరుపెట్టి పిలుచుటకూడ విన్నాను. బహుశా వారితో పరిచయము కాబోలు.

మాస్టరు: ఆలాగా?

నరేంద్రుడు: చాలమంది శీలము చెడిపోయినది. నాకు బాగుగ తెలియును. స్కూలు అధికారులు, పిల్లవాండ్ర తల్లిదండ్రులు ఈ విషయములో కొంత పరిశీలించిన చాల బాగుండును.

ఇట్లు సల్లాపములు జరుగుచుండగా రామకృష్ణులు గదిలోనుండి వారికడకువచ్చి నిల్చి నవ్వుచు 'మీరేమి మాట్లాడుచున్నారోయీ!' అనెను.

నరేంద్రుడు: వీరితో బడివిషయముల

మాట్లాడుచుంటిని. బడిపిల్లలశీలము నష్టమగుచున్నది. ఆ మాటలు కొంతవిని రామకృష్ణులు గంభీరభావముతో ఇట్లు పల్కిరి. ఇటువంటి కబుర్లు చెప్పుకొనుట మంచిదికాదు నీవు వీళ్లకన్న పెద్దవాడివి. జ్ఞానము వచ్చినవాడివి. ఇటువంటిమాటలు లేవనెత్తుట అనుచితము. (అప్పుడు నరేంద్రునివయస్సు 19 లేక 20 సంవత్సరములు, మాస్టరు వయస్సు 27 లేక 28 సంవత్సరములు)

మాస్టరు చాల చిన్నబుచ్చుకొనెను. నరేంద్రాదిభక్తులు మౌనము వహించిరి

నరేంద్రాది భక్తులు భోజనము ముగిసిన వెంటనే రామకృష్ణుల గదిలోనికిపోయి నేలపై కూర్చొని మాట్లాడుచుండిరి. రామకృష్ణులు నరేంద్రునితో 'చిదాకాశేహాలో పూర్ణచంద్రోదయహే' ఈ పాట పాడుము అనగా నరేంద్రుడు పాడ నారంభించెను. వెంటనే ఇతర భక్తులు తాళములు మృదంగములు వాయింప మొదలుపెట్టిరి.

పాట :

చిదాకాశే హాలో పూర్ణప్రేమ చంద్రోదయహే
ఉధలిలో ప్రేమసింధుకి ఆనందమయహే
జయదయామయ జయదయామయ జయదయామయ.

(చిదాకాశమున పూర్ణప్రేమ అనెడి చంద్రోదయమైనది. ప్రేమసింధువులో ఆనందలహరి లేచినది) ఈ పాట పాడుచు శ్రీ రామకృష్ణులు నృత్యముచేయ దొడంగిరి. భక్తులుకూడ వారి చుట్టు తిరుగుచు నృత్యము చేయుచుండిరి.

సంకీర్తన ముగిసినపిదప రామకృష్ణులు ఉత్తరమువైపు వరండాలో పచారు చేయుచుండిరి. హాజరా ఆవరండాలో కూర్చొనియుండెను. ఆయన వానికడకుపోయి కూర్చొనిరి. మాస్టరుగూడ అచ్చట కూర్చొని హాజరాతో మాట్లాడుచుండెను. ఆయన ఒక భక్తునితో నీవు నిద్రలో కల లేమైనా కంటివా? అని ప్రశ్నించెను.

భక్తుడు: ఆశ్చర్యమగు ఒక స్వప్నము కాంచితిని. ఈజగత్తు సమస్తము జలముతో నిండియుండెను. అనంత జలరాశి. అందులో కొన్ని నౌకలు తేలుచుండెను. కాని నీటిప్రవాహములో అవి మునిగిపోయెను. కొందఱు మనుష్యులతో పాటు నేను ఒక స్టీమరులో ఎక్కితిని. అట్టితరి అనంతసముద్రముమీదుగ ఒక బ్రాహ్మణుడు తేలుచు నడిచిపోవుచుండెను. మీరెట్లు ఏవిధముగా నడచిపోవుచున్నారని వానిని అడిగితిని. ఆ బ్రాహ్మణుడు చిఱునవ్వుతో "ఇక్కడేమియు కష్టములేదు. నీళ్లక్రిందుగ ఒక వంతెన కల" దనెను. మీ రెచ్చటికి పోవుచున్నారని ప్రశ్నించితిని. "భవానీపూరు వెళ్లుచున్నా" నని అతడు పల్కెను. మీరు కొంచెమాగుడి నేను కూడ మీతో వచ్చెదను. అని అంటిని.

శ్రీ రామకృష్ణులు: ఈ మాటలు వినిన నాకు గగుర్పొడుచుచున్నది సుమా!

భక్తుడు: నేను తొందరగా పోవుచున్నాను, నీవు దిగుటకు ఇంకా ఆలస్యమగును. ఈ దారి గుర్తుంచుకొనుము. అటుపై నీవు ఈదారి మీదనే రమ్ము. అని ఆ బ్రాహ్మణుడు పల్కెను.

శ్రీ రామకృష్ణులు: నా యొడలు పులకరించుచున్నది. నీవు త్వరగా మంత్రోపదేశము స్వీకరింపుము.

రాత్రి పదకొండుగంట లయినపిదప నరేంద్రాదిభక్తులు ఠాకూరుగదిలోనే నేలపై పడకలు వేసుకొని నిద్రించిరి.

—(సశేషం.)

యమనియమాలు

నిర్వికల్పానందస్వామి

యమనియమాలు అనే నైతిక గుణసంపత్తితో ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి అనుచ్ఛేద్యమైన సంబంధం ఉన్నది. అద్వైత వేదాంతశాస్త్రము ఈ గుణసంపత్తిని 'సమాధి'కి బహిరంగాంగములుగా ఉపవర్ణించినప్పటికీ, వీటికి సాధక జీవితంలో ఉన్న విలువ తక్కువ కాదు. ఎందుకంటే, ఈ బహిరంగాంగాల్ని అతిక్రమిస్తేనే అంతరంగాంగాలు కరతలామలకప్రాయాలవుతాయి. లేకపోతే కావు. కనుక, ఈ యమనియమాల్ని గురించి కొద్దిగా ఆలోచిద్దాం.

అంతేకాకుండా? యోగిప్రవరుడైన పతంజలి యీ విషయాలనే తన యోగసూత్రగ్రంథంలో సాధనపాదంలో విశేషంగా ఉపవర్ణించాడు. కారణమేమంటే: వీనినభ్యసిస్తేనే చిత్తనైర్మల్యం చేకూరుతుంది. అట్లా నిర్మలీకృతమైన హృదయమే ఆధ్యాత్మికానుభూతికి రంగం.

సత్య, అహింసా, బ్రహ్మచర్య, అస్తేయ, అపరిగ్రహాలనేవన్నీ కలిపి యమము.

సత్యమంటే చూచినదాన్ని చూచినట్లు, వినినదానిని విన్నట్లు చెప్పటం, భావించటం, చెయ్యటం. ఇందులో మళ్ళీ ఏవిధమైన మడత పేచీలు ఉండకూడదు. అయితే కొందరు 'ఇల్లాంటివ్రతం అవలంబిస్తే, ఈ కలికాలంలో నెగ్గటం చాలా కష్టం; చాలా అసందర్భమైన పరిస్థితులు ఏర్పడతాయి. లోకానుభవం ఉన్న వాళ్ళెవ్వరూ ఇల్లాంటి భీష్మాచార్య ప్రతిజ్ఞ చెయ్యరు' అనవచ్చు. కాని వితర్కించిచూస్తే ఇల్లాంటి శంకలకు తావుండదు. సత్యస్వరూపియైన భగవంతుడు సత్యవ్రతుల కెల్లప్పుడు సహాయ్యపడతాడే కాని, నిరోధం కలిగించడు. ఇక హరిశ్చంద్రాదులకథలు మనం ఎంత దృఢంగా వ్రతనిష్ఠులమై ఉండాల్సిందీ సూచించటానికి ఏర్పడినవేకాని, సత్యవ్రతం ఇంత భీషణమైనదని బెంబేలు పరచడానికి కాదు. అయితే, ఈ వ్రతాన్ని మనోవాక్కాయలతో త్రికరణశుద్ధిగా అవలంబించటం ముఖ్యం.

ఈ సత్యవ్రతాన్ని శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస కలికాలంలో అనుష్ఠింపదగ్గ ఏకమాత్ర తపస్సుగా చెప్పాడు. ఎందుకంటే, కలిలో ప్రాణం అన్నగతం. పంచాగ్నిదీక్ష మొదలైన కఠోరతపస్సులకు ఇప్పుడు వ్యవధీ లేదు, పటుత్వమూ లేదు. ఇల్లా పదిరెండేండ్లు ఎవ్వరైనా కనుక సత్యవ్రతాన్ని అవలంబిస్తే, వాళ్లు చెప్పిందల్లా అయితీరుతుంది అను శ్రుతి.

వెనక ఒకఊళ్ళో దేవీభక్తుడొకాయన వుండేవాడట. ఆయన అమావాస్యనాడు పొరపాటున పౌర్ణమి అన్నాట్ట. మఱి ఇక ఆయన మాట వెల్తి అవటానికి వీల్లేదు. కనుక జగదంబ ఆయన ప్రమాదవాక్యాన్ని సత్యం చెయ్యటానికని తన పాదమంజీరాన్ని ఆకాశంలోకి ఎగరవెయ్యటంతోనే, అది పౌర్ణమీచంద్రద్యుతి భ్రాంతిని కల్పిస్తూ, ఆ రాత్రినంతా ఆలోకితం చేసిందట. ఈ కథ హరిశ్చంద్రాదుల ఉపాఖ్యానాలవల్ల కలిగే భీతిని తొలగిస్తూ, ఉత్సాహాన్ని కలిగిస్తోంది అనటానికి యేమీ సందేహం లేదు.

అహింస అంటే ఎవ్వరికీ ఏవిధమైన హానీ చెయ్యకుండటం. చాలామంది దీన్ని ఆహారపరంగా అన్వయించి, మాంసభక్షణాదుల్ని త్యజించి శాకాహారాన్ని గ్రహిస్తున్నారు. ఇది మంచిదే. అయితేమటుకు, ఇతరులకు డబ్బు వడ్డీకిచ్చి ఆస్తి అంతా కాజేయటం మొదలైనవన్నీకూడా హింసావాచ్యాలేననిన్నీ, ఆహార

విషయాహింసకంటే ఇవి ముఖ్యగణనీయా లనిన్నీ గుర్తుంచుకోవాలి.

ఒక పెద్దమనిషి తాను చాలా అహింసా పరుడని తలుస్తూ చెప్పుకుంటూ ఉండేవాడట. వాళ్ళింట్లో ఒకరోజునరాత్రి దొంగ కన్నంవేసి, ట్టుపడ్డాడు. ఆ పెద్దమనిషి కొడుకులు దొంగని కొట్టబోతుంటే ఆయన నిల్చి, 'మన కులం అహింసాకులం, కులప్రతిష్ఠ పాడుచెయ్యకండి, నయం ఇంకా వాణ్ణి కొట్టారుకాదు మీ పుణ్యా మా అంటూ, వాణ్ణి ఒక బస్తాలో కెక్కించి చెరువులో పారేసిరండి' అన్నాట్ట. ఇల్లా ఉండ కూడదు అహింసాతత్త్వం.

అహింసావ్రతంలో సిద్ధిని పొందినవాడి ఎదుట, వైరభావంగల ప్రాణికోటికూడా స్నేహ భావంతో వర్తిస్తుంది అని ఫలశ్రుతి. పెద్ద పులులూ లేళ్ళూ ఒకేరేవున నీళ్లు త్రాగుతూ నిర్వైరంగా ఉన్నట్లు, పురాణాల్లో మనకు ఋష్యాశ్రమవర్ణనలు చెప్తాయి.

మైథునకర్మ వివర్జితమైనది బ్రహ్మచర్య వ్రతం. కేవలం ఈ నియమం బాహ్యంగానే కాకుండా అన్యుల (పురుషులైతే స్త్రీసంబంధ మైన, స్త్రీలైతే పురుషసంబంధమైన) వాక్యా లాపం, దర్శనమూ, స్పర్శనమూ మొదలైన క్షుద్ర జాతీయములైన ఆనందాలయందుండే అభినివేశాన్నికూడా పరిత్యజించాలి.

ఏతత్ఫలింగా మహాశక్తిలభిస్తుంది. ఇల్లాంటి శక్తి ఉన్నవాళ్లు, చాలా స్వల్పకాలంలోనే యుగాల తరబడి పట్టేపనులని నిర్వహింప గలుగుతారు. తా నాంగ్ల విజ్ఞానసర్వస్వాన్ని అంతట్నీ జ్ఞాపకం ఉంచుకోగలిగింది ఈ బ్రహ్మచ ర్యప్రభావంవల్లనే అని వివేకానందస్వామివారు చెప్పారు. అసలు అద్దంవెనక మసి లేకపోతే ప్రతిబింబం ఎట్లా చూపట్టదో, అదేమాదిరిగా వీర్యశక్తిలేని హృదయంతో భగవద్రూపం ప్రతిబింబితం కాదని శ్రీరామకృష్ణ పరమ హంస చెప్పారు.

అస్తేయమంటే ఇతరులసొత్తును దొంగిలించ కుండా ఉండటం. అంటే దానిమీద ఎల్లాంటి లోభం ఉండకూడదు. ఇందులో ప్రతిష్ఠితులైన వాళ్లకు సర్వరత్నాలు వాటి అంతట అవే వస్తా యట.

ఇక అపరిగ్రహం అంటే జీవితయాత్రా ర్వహణానికి అనవసరమైన వస్తువుల్ని గ్రహిం చకుండా ఉండటం. జీవితయాత్రా నిర్వహ ణానికి గ్రహించడంలో ఏవిధమైన మమత్వమూ లేకుండా ఉండటం.

ఈ ఒకవ్రతాన్ని సుష్ఠుగా అవలంబించ గలిగితే మఱి జన్మలేదని ఫలశ్రుతి. యమాల్ని గుఱించి సంగ్రహంగా ప్రసంగించాం. ఇక నియమాల్ని గుఱించి ఆలోచిద్దాం.

శౌచము, సంతోషము, తపస్సు, స్వాధ్యా యము, ఈశ్వరప్రణిధానము అనేవి నియ మాలు.

శౌచశబ్దార్థం స్పష్టం శరీరాన్నీ మనస్సు నూ శుభ్రంగా, శుచిగా ఉంచుకోటమే శౌచం. శరీరశౌచాన్నే బాహ్యశౌచం అంటారు. మృజ్జలాదులవల్ల శరీరాన్ని శుభ్రంగా ఉంచు కోటానికి మనం ప్రయత్నిస్తున్నాము. (మృత్తిక కాకపోతే సబ్బూ వగైరాలే అనుకోండాం లెండి.) దీనివల్ల కలిగే ఫలితం రెండువిధాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి; 'ఈ శరీరాన్ని ఎంత శుభ్రం గా ఉంచటానికి ప్రయత్నించినా లాభంలేదు, నవరంధ్రాల్లో ఏదో ఒకరంధ్రంనుండి ఎప్పుడూ ఏదో ఒక మలం వెలువడుతూనే ఉంటుంది. ఈ ఎడ్డెమృగాన్ని శుచిగా ఉంచటానికి ఎంత ప్రయ త్నించినా లాభంలేదు' అనే విరక్తి కలగటం ఒకటి. రెండోది: ఇల్లాంటి విరక్తి కలగంగానే స్వశరీరాభిమానం తొలగటానికి మార్గం ఏర్పడ

టమే కాకుండా, ఇతర శరీరాలమీద ఉండే ఆసక్తికూడా నశిస్తుంది. అయితే చూడండి, ముక్తిమార్గం ఎంతగా నిష్కంటకం అవుతుందో!

ఇక ఈ బాహ్యశౌచాన్నే వేలంవెర్రిగా పట్టుకొని వ్రేల్లాడేవాళ్ళు మన దేశంలో చాలా మంది ఉన్నారు. రోజూ పదిమార్లు ఎవరో ముట్టుకున్నారనో, లేక ఏదో తాకిందో అనో స్నానంచేసే ఆచారపరాయణుల ఛాందసం శ్రమేగాని అట్టే ఉపయోగపడదు. కొందరు చెరువులో మునిగి తల సరిగ్గా తడిసిందో లేదో అని తహతహలాడేవారూ ఉన్నారు. ఈతరహా ప్రవర్తనకూడా లాభకారి కాదు. ఇల్లాంటి వాళ్ళమనస్సులో ఏదో ఒకపాపం దాగి ఉంది అని అధునిక మానసిక శాస్త్రవేత్తలు చెప్తున్నారు. కనుక, ఇల్లాంటి అతిని విడనాడాలి.

బాహ్యశౌచాన్ని తగుమాత్రంగా అవలంబిస్తే, అంతఃశౌచానికి దారి చూపిస్తుంది. అంతఃశౌచమంటే, మనోనైర్మల్యం. ఈ మనోనైర్మల్యం అంటే చిత్తశుద్ధి, ఆత్మదర్శనానికి బహిర్ద్వారం.

సంతోషం అంటే ఎప్పుడూ ఉల్లాసంగా ఉండటం. మనస్సును బిగపట్టుకొని అదోమాదిరి బింకంగా ఉండటం ధర్మసాధనకు ఓ అంగం అని తలిచేవాళ్ళు లేకపోలేదు. కాని, ఇది సరి కాదు. అదీగాక, ఎప్పుడూ చిటచిటలాడే స్వభావం గలవారికి అసలు ధ్యానమే కుదరదు. ఇల్లాంటివాళ్ళు సంఘానికి ఎంతదూరంగాఉంటే అంత శ్రేయమని వివేకానందస్వామి అన్నాడు.

సంతోషం అంటే ఇంతో అంతో కలిగిన దాంతో తృప్తిపడి ఉండటం అనికూడా అర్థం చెప్పుకోవచ్చు ఈవిధమైన తృప్తిలేకపోతే, మనిషి ఎప్పుడూ తన అదృష్టాన్ని నిందించుకుంటూ ఉండటం, ఎదుటివారి పచ్చని చూసి ఓర్వలేకపోవటం తటస్థిస్తాయి. ఇల్లాంటి మనస్సుతో ఇంక ధ్యానమెట్లు కుదురుతుంది?

వెనకాలికి రామనాథుడనే తర్కశాస్త్ర పండితుడొకాయన నవద్వీపంలో ఉండేవాడు అనిన్నీ, ఒకసారి రాజుగారు ఆయన అభావాన్ని - దారిద్ర్యాన్ని - పోగొట్టటానికి తానేమైన చేయాల్సింది ఉంటే చేస్తానని చెప్పటమున్నూ, తర్కశాస్త్రమగ్నం అయిన ఆయన మనస్సుకు, దారిద్ర్యంలోగూడ సంతుష్టిని అనుభవించే ఆయన మనస్సుకు, ఆవిషయం అర్థంగాక న్యాయసాస్త్రార్థంలో ఆ శబ్దాన్ని గ్రహించి నాకభావం ఏమీ లేదనటమున్నూ కథగా చెప్పుకుంటూరు. చివరకు రాజుగారు ఎంతో ప్రయత్నించి సంసారస్థితిని జ్ఞప్తికి తేగా, 'అయ్యా! ఏదో పొలంమీదవచ్చే ధాన్యంతో అన్నమూ, ఇంటి పెరట్లోఉన్న చింతచెట్టు ఆకులతో పులుసూ లభిస్తున్నాయి. ఇంతకంటే ఇంకేమి కావాలి' అన్నాట్ట!

ఇది భౌతికవిషయాల్ని గురించినంత మటుకూ. ఇక ఆధ్యాత్మికవిషయంలోకూడా భగవంతుడు తన్ను తప్పకుండా ఎప్పుడో ఒకప్పుడు అనుగ్రహిస్తాడనిన్నీ, తాను క్రమక్రమంగా గమ్యాభిముఖంగానే నడుస్తున్నాననిన్నీ ఒక విధమైన సంతోషభావం ఉండాలి.

ఇల్లా అని మళ్ళీ 'అంతా జయించాం' అనే భావంకూడా రాకుండా కాపాడుకోవాలి.

ఈసంతోషంవలన అనుత్తమమైన సుఖం లభిస్తుంది.

తపస్సు అంటే శరీరానికీ ఇంద్రియాలకూ శుద్ధిని చేకూర్చుకోటం; చాంద్రాయణం, పంచతపము మున్నగువ్రతాల్ని అవలంబించటం. అయితే ప్రస్తుతపరిస్థితులలో మన శరీరాలు

ఏవిధమైన కఠిన తపస్సులూ నిలిచేవిగా లేవు. కలిలో ప్రాణం అన్నగతం. కనుక స్వల్ప శ్రమతో అనుష్ఠింపదగ్గ ఏకాదశీవ్రతమూ, శనివారము మొదలైనదినాల్లో ఏకభుక్తంగా ఉండటం లేక వీలైన ఏవో కొన్ని ఆహార విహారనియమాల్ని ఏర్పరుచుకోవచ్చు.

ఇల్లాంటివ్రతాలు లేకపోతే సాధకుడి మనస్సు క్రమంగా భోగపరవశమవుతుంది. కనుక, ఏదో ఒకవిధమైన తపస్సును ఆచరణలో ఉంచుకోవాలి. ఈ తపస్సువలన దూరశ్రవణము దూరదృష్టి మొదలైనసిద్ధులు అల్పంలోనే కనిపిస్తాయి.

స్వాధ్యాయము అంటే ఇష్టమంత్రజపము అని ఒక అర్థము. ఇష్టమంత్ర జపంవలన ఇష్టదేవతాదర్శనం అవుతుంది. ఇల్లాంటిదర్శనం సాధకుడికి ఉత్సాహప్రదమై సాధనలోని తీవ్రతను అభివృద్ధిపరుస్తుంది.

ఇంక స్వశాఖావేదభాగాన్నో, గీత, రామాయణం, భారతం, భాగవతంలాంటి ఉత్తమ గ్రంథాల్ని నియతంగా పఠించటంగూడ స్వాధ్యాయాంతర్గతమే.

ఈశ్వరప్రణిధానమంటే సర్వం ఈశ్వరార్పణ చేయటం. ఇల్లా సర్వం భగవంతునికి అర్పణం చెయ్యటంవల్ల స్థిరమైన సమాధి కలుగుతుంది. ఇది లభిస్తే సాధకుడికి ఇంకేమి కావాలి?

ఇల్లా సత్యంతో ఆరంభమైన యమ నియమ సాధన స్థిరమైన సమాధితో సాకల్యమవుతుంది. కనుక, ఆధ్యాత్మిక సాధకులందరూ వీటి ప్రాముఖ్యాన్ని గమనించి జీవితంలో సక్రమంగా అనుష్ఠించవలసి ఉంటుంది.

లోకమున కంతటికి శుభమగుగాక, దుర్జనుడు సజ్జనుడగుగాక, జనులు పరస్పరము మంగళమునే భావింతురుగాక, బుద్ధినిష్కామత్వమును బొంది భగవంతు నాశ్రయంచునుగాక.

(శ్రీమద్భాగవతము.)

కామము, కాంచనము అనే ఈ రెండిటికిన్నీ వశుడుకాని మానవుడు లేడు. ఈ రెండింటిని గెల్వాలంటే రామనామ సంకీర్తనం అనే మహాస్త్రాన్ని ప్రయోగించాలి.

(తులసీదాసు.)

అజరామరవత్ప్రాజ్ఞః విద్యామర్థంచ చింతయేత్
గృహీత ఇవకేశేషు మృత్యునా ధర్మమాచరేత్

విద్యనీ ధనాన్ని ఆర్జించేటప్పుడు కలకాలం ఉంటాననుకో; ఇప్పుడే మృత్యువు రాబోతుంది అనేటంత తీవ్రతతో ధర్మాన్ని ఆచరించు.

తామరపుష్పములోని మకరందమును త్రాగుటకు అలవాటుపడిన తుమ్మెద ఉమ్మెత్తపూవును వాసనచూడదు. ఆ విధంగానే భగవంతుని చరణ కమలధ్యానమనే మకరందమును రుచిచూచిన మనస్సు నిస్సారమైన లోకవిషయములను కోరదు. (ప్రహ్లాదుడు.)

పూశలార్ నాయనార్

సి. వి. రావు

(మానస పూజామహిమను వ్యక్తంచేసే శివభక్తుని చరితం)

దక్షిణ భారతదేశంలో సకలధర్మములకు ప్రసిద్ధివహించిన ప్రదేశములలో తొండనాడు ఒకటి. అందు ''తిరునిణ్డ్రవూరు'' అను గ్రామము కలదు. ఆ గ్రామము ప్రస్తుతము తిణ్ణనూరను పేరుతో పిలువబడుచున్నది. నాలుగు వేదములకు, సకలధర్మములకు నిలయమైన ఆ గ్రామములో ఒక సత్కులమందు ''పూశలార్'' అను శివభక్తుడు అవతరించెను. అతడు బాల్యమునుండియు శివధ్యానపరుడై శివభక్తులను తనవసతికి తగినట్లు ఆదరించుచుండెను. శివభక్తులను సంతోషపెట్టుటయే మానవజన్మకు పరమలక్ష్యమను నమ్మకముతో జీవించుచుండెను.

పూశలార్ తన గ్రామములో ఆలయము కట్టించి అందు శివప్రతిష్ఠ చేయుటకు సంకల్పించెను. ఆలయనిర్మాణమునకు కావలసినసామాగ్రి కొనుటకు అతనివద్ద సొమ్ములేదు. అందువల్ల పలువురను సహాయముచేయుడని వేడుకొనెను. ఆ ప్రయత్నము కొనసాగలేదు. అతనికి సహాయముగా ధనమునుగాని వస్తువులుగాని ఇచ్చుటకు దాతలెవ్వరు ముందుకు రాలేదు. తనకోరిక నెరవేరనందుకు చాల విచారించెను. మనసార కార్యసాఫల్యమునకై మహాదేవునితో మొఱపెట్టుకొనెను. శివానుగ్రహమో, కార్యదీక్షయో, ఇంకేదైనా అదృశ్యశక్తియో తెలియదుగాని అతని అంతరాత్మలో ఉత్సాహమును రేకెత్తించెను. శివారాధనకు, కైంకర్యమునకు ధనముతో నిమిత్తములేదని గ్రహించెను. సంసారపంకమగ్నులైన పామరులను దీనునివలె యాచించుట నిష్ఫలమని భావించెను. తన హృదయములోనే సర్వాలంకారశోభితమగు దేవాలయమునిర్మించి దానిలో పార్వతీ పరమేశ్వరులను ప్రతిష్ఠించుటకు తీర్మానించుకొనెను.

ఇసుక, సున్నము, రాళ్లు, కలప మొదలైన సామానులను కొన్నట్లును, వానిని బండ్లపై చేర్పించినట్లును మనసులోనే భావించుకొనెను. పునాదివేయుటకు మంచిలగ్నమును విచారించి గోడలు కట్టుటకు తాపీపనివారిని, తలుపులు, చలవచప్పరములు, రథములు తయారుచేయుటకు వడ్రంగులను, రాతివిగ్రహములు చెక్కుటకు శిల్పులను, వాహనములు ఉత్సవవిగ్రహములు చేయుటకు కంచరపనివారిని, పార్వతీ పరమేశ్వరులకు ఆభరణములుచేయుటకు కంసాలులను, పిలిపించినట్లును భావించుకొనెను. ఎవరిపని వారికి అప్పగించినట్లున్నూ భావించుకొనెను. ప్రతిపనియు మెల్లమెల్లగ పూర్తియగుచున్నట్లు రాత్రింబవళ్లు తలపోయుచుండెను. రోజులు గడిచినకొద్ది క్రమక్రమముగా పనులన్నియు పూర్తి అగుచున్నట్లు ఊహించుకొనుచుండెను. దేవాలయము, విమానము, గాలిగోపురము, కల్యాణమంటపము బలిపీఠము, ధ్వజస్తంభము, ప్రాకారము, నుయ్యి, కోనేరు మొదలైన ఆలయసంబంధమైన నిర్మాణములు పూర్తి అయినట్లు, నందీశ్వర చండీశ్వర వినాయక పార్వతీ పరమేశ్వరులకు శిలావిగ్రహములు పూర్తి అయినట్లున్నూ భావించుకొనెను. ఇత్తడి వెండితో తయారుచేయవలసిన ఉత్సవవిగ్రహాలు, మకరతోరణాలు, గంటలు, జాగంటలు, శఠారి మొదలైన అర్చనాసంబం

ధమైన వస్తువులను మనసులోనే సేకరించెను. దేవాలయసంబంధమైన పనులన్నియు ఈవిధముగా పూర్తిగా ముగిసినవి. దేవతాప్రతిష్ఠకు, కుంభాభిషేకమునకు మంచి లగ్నము నిర్ణయించి, ఆ లగ్నమున ప్రతిష్ఠ, కుంభాభిషేకము చేయుటకు తీర్మానించుకొనెను.

ఆ రోజుల్లోనే కాంచీపుర పాలకుడైన రాజసింహపల్లవరాజుకూడ కొన్ని లక్షల వ్యయముతో బ్రహ్మాండమైన శివాలయము కట్టించెను. శిల్పులు తమ చిత్రకళానైపుణ్యమంతయు ఆ దేవాలయమందు నెలకొల్పిరి. దేవాలయనిర్మాణము పూర్తియగుటచే కుంభాభిషేకము చేయుటకు ముహూర్తము నిర్ణయించుటకై రాజు జ్యోతిష్కులను పిలిపించెను. వారు లగ్నము నిర్ణయించిరి. ఆ విషయము ప్రజలలో దండోరామూలముగా ప్రచారము గావింపబడెను.

పూశలార్ నిర్ణయించుకున్న ముహూర్తమే రాజసింహుడు నిర్ణయించిన ముహూర్తము. పూశలార్ గుడి కట్టించుటయు, ప్రతిష్ఠ జరుపుటకు ఏర్పాటుచేయుటయు, అతనికితప్ప ఇతరులకు తెలియదుగదా! రాజునకుమాత్ర మెట్లు తెలియును?

పూశలార్ నాయనార్‌యొక్క దైవభక్తి, మహిమ, గొప్పతనము, లోకమునకు వెల్లడి చేయవలెనని ఈశ్వరుడు సంకల్పించుకున్నాడు.

ముహూర్తమునకు ముందురాత్రి శివుడు రాజుకలలో కనుపించి 'రాజా! తిరునిణ్ణ్రవూరిలో నా భక్తుడైన పూశలార్ నాయనార్ నాకు ఆలయం కట్టించాడు. రేపు ప్రతిష్ఠచేయుటకు ఏర్పాటు చేసినాడు. నేను సపరివారముగా అక్కడకు పోయితీరవలెను. నీ ముహూర్తము ఆ మరునాటికి మార్చుకొనుము' అని చెప్పి అదృశ్యమైనాడు.

రాజసింహుడు మేల్కొని, ఈశ్వరా దేశాన్ని మననం చేసుకున్నాడు. అతనికి ఎంతో ఆశ్చర్యం కలిగింది. నేనెంతో ధనం వెచ్చించి సర్వాంగ సుందరముగా కోవెల కట్టించాను. దీనితో సమానంగా కట్టించు సమర్థులెవరు? పూశలార్ అంత గొప్పవాడా? అతని దేవాలయములోనే ముందుగా ప్రవేశిస్తానని స్వామి స్వయంగా చెప్పినాడే, అతడెంతో గొప్పవాడై యుంటాడు. అందుకు సందేహంలేదు. నేను స్వయంగా వెళ్లి ఆ మహానుభావుడ్ని దర్శనం చేసుకుంటాను. అందువల్ల స్వామికిగూడ తృప్తి గలుగుతుంది' అని మనసులో అనుకున్నాడు. ఆ సంగతిమంత్రులకు సేనానాయకులకుచెప్పి ప్రయాణసన్నాహాలు చెయ్యమని ఆజ్ఞాపించాడు.

రాజాజ్ఞ విన్నవారందరు ఆశ్చర్యపోయినారు. స్వయంగా నిర్మించిన దేవాలయానికి కుంభాభిషేకం చెయ్యకుండ ఎక్కడికో బయలుదేరిన కారణం ఊహించలేకపోయినారు. రాజును ప్రశ్నించే ధైర్యంచాలక ఆయన వెనుకనే ప్రయాణం సాగించారు.

రాజు తిన్నగా తిరునిణ్ణ్రవూరుకు వచ్చాడు. రాజును రాజపరివారాన్నిచూచి గ్రామస్తులందరు భయభక్తులతో ఆహ్వానించారు. రాజసింహ పల్లవుడు గ్రామస్థులనుచూచి 'పూశలార్ కట్టించిన శివాలయం ఏదిక్కున వున్నద'ని ప్రశ్నించాడు.

ఆ ప్రశ్నకు అక్కడున్నవారంతా విభ్రాంతులైనారు. 'మహారాజా! పూశలారేమిటి? కోవెల కట్టించటమేమిటి? మా గ్రామంలో అలాటి దేవాలయమే లేద'ని జవాబిచ్చారు.

వల్లవరాజు గ్రామస్థులనందరినీ పిలవమన్నాడు. వారంతావచ్చి రాజును దర్శించారు. రాజసింహుడు 'మాశిలా పూశలార్' అనే ఆయన ఎవరని అడిగాడు. అందుకు వారు 'అత నొక బీదవాడు, శివభక్తుడు, యోగ్యుడు ఆ వీధిలో నున్నాడ'ని బదులు చెప్పారు.

అంతట రాజు అతనిని పిలవమని ఆజ్ఞాపించకుండ తానే పూశలార్‌ను దర్శించుటకు బయలుదేరటం అక్కడున్నవారందరికి వింతగా తోచింది.

రాజసింహపల్లవుడు పూశలార్‌ను దర్శించి వినయవిధేయలతో సాష్టాంగపడి 'మహానుభావా! మీరు కట్టించిన శివాలయం ఎక్కడుంది? ఆ కోవెలకు ఈరోజునే కుంభాభిషేకం జరుగుననియు, తాను సపరివారంగా వెళ్ళుచున్నాననియు, ఈశ్వరుడు నా కలలో కనుపించి చెప్పాడు. నేను కట్టించిన దేవాలయమునకు ప్రతిష్ఠముహూర్తం మార్చుకొనమని ఆజ్ఞాపించాడు. అందువల్ల మీ దేవాలయం చూచుకోరికతో వచ్చాన'ని చెప్పాడు.

పూశలార్ రాజునుచూచి 'మహారాజా! నీ జన్మ ధన్యమైంది. కలలో పరమేశ్వరసాక్షాత్కారం లభించింద'ని రాజుకు వందనంజేసి, 'స్వామి నన్ననుగ్రహించాడా? నా దేవాలయంలో ప్రవేశిస్తానని చెప్పాడా'? అని ఆనందంతో పొంగిపోయి మళ్ళీ ఇట్లా అన్నాడు.

'రాజా! నేను బీదవాడను. నాలో ఎందుకో శివాలయం కట్టించాలనే కోరిక కలిగింది. వాస్తవముగా కోవెల కట్టించుశక్తి నాకు లేదు. నా హృదయంలోనే భావనా రూపంతో కోవెల నిర్మాణం పూర్తిచేశాను. స్వామికూడ నా దేవాలయంలో ప్రవేశిస్తానని చెప్పినందున నా కోర్కె నెరవేరింది. నా దేవాలయం చర్మచక్షువులకు కనుపించదు. దివ్యదృష్టితో చూచువారికి కనిపిస్తుంది.

ఇది విని పల్లవరాజు అమితాశ్చర్యంచెంది అతని భక్తివిశ్వాసములను కొనియాడి సాష్టాంగ ప్రణామంచేసి సపరివారంగా కాంచీపురికి వెళ్ళాడు.

ఆనాటీనుండి పూశలార్ నాయనార్ మహిమ లోకానికి వెల్లడైంది. ప్రజలు భక్తిప్రపత్తులతో పూజింపసాగారు.

తర్వాత పూశలార్ అంతరంగ దేవాలయంలోని స్వామికి మానసపూజలుచేస్తు కొన్నాళ్లు గడిపి చివరకు శివసాయుజ్యం పొందాడు.

జ్యోతీంషి విష్ణుర్భువనాని విష్ణుర్వనాని విష్ణుర్గిరయో దిశశ్చ
నద్యః సముద్రాశ్చ స ఏవ సర్వం యదస్తి యన్నాస్తి చ విప్రవర్య.

సూర్యచంద్రులు, నక్షత్ర తారాగణములు, సకల భువనములు, వనములు, నదీనద పర్వతములు, దిక్కులు, సముద్రములు—ఇవన్నీ విష్ణువు దాల్చిన నానా రూపములే. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే: ఇంద్రియగోచరము సకలమూ, ఇంద్రియ అగోచరము సకలమూ— అంతా విష్ణుమయమే.

పురాణం.)

మాతృదేవిచరణసన్నిధి

ఆంగ్ల గ్రంథము: **ఎట్ ది హోలీమదర్స్ ఫీట్**

అనువాదము: **పి. గణపతిశాస్త్రి**

ఆ పైన నేనడిగాను.

నేను: అయితే, అమ్మా! కొందరా దైవ సాక్షాత్కారంకోసం పరితపిస్తారు! కాని వారి కెన్నటికి భగవానుని సందర్శనభాగ్యం లభించనేలభించదు! మరికొందరు ఆ దైవసందర్శనం సంగతే తలపెట్టరు. అయినా వారి సమక్షంలో స్వయంగా సాక్షాత్కరిస్తాడాభగవానుడు! ఎందుకిలాగ జరుగుతుంది?'

అమ్మ: భగవానుడు పసి పాపవంటివాడు, తెలిసిందా? సందర్శనం కావాలి కావాలను కున్నవారి సమక్షంలో సాక్షాత్కరించడు. అక్కరలేదనుకున్నవారికి కట్టెదుట గోచరిస్తాడు. అటువంటివారు బహుశః పూర్వజన్మల నుంచి ఎంతో పరిణతి పొందినవారన్నమాట! కనకనే వారికి ఆయనకృప అలాగ అకస్మాత్తుగా లభిస్తుంది.

నేను: అయితే భగవానుని అనుగ్రహంలో కూడా తారతమ్యాలున్నాయన్నమాట!

అమ్మ: తప్పకుండా ఉన్నాయి. అంతా కర్మానుసారంగా జరిగిపోతూంటుంది. కర్మబంధనాలన్ని తొలగిపోగానే దైవసాక్షాత్కారం లభిస్తుంది. అంతేకాదు! అదే ఈ భూమి మీద కట్టకడపటి జన్మకూడా అవుతుంది. ఆ పైన నేను మాతృదేవితో వాదంలోకి దిగాను.

నేను: అమ్మా, లోలోపల విజ్ఞానజ్యోతి ఆవిర్భవించాలంటే, సదా ఆధ్యాత్మికసాధన అత్యావసరమని అంగీకరిస్తాను. అలాగే పూర్వజన్మకర్మకూడా పూర్తిగా క్షీణించాలి. అన్నింటికన్న ముఖ్యమయినది తగిన తరుణంకూడా రావాలి. అప్పుడే ఆ విజ్ఞానజ్యోతి సాక్షాత్కారం కలుగుతుంది. నిజమే! అయితే ఆ భగవానుడు మనకెంతో ఆత్మీయుడుకదా! అటువంటప్పుడు అపారకృపతో మన సమక్షంలో ఎందుచేత సాక్షాత్కరించడు?

అమ్మ: అవును నాయనా! నీవన్నది యథార్థమే! కాదనడంలేదు. అయితే అందరికి నీకున్నంతటి సునిశితపరిశీలనశక్తి ఉండదు. చాలామందికి మతమంటే ఏదో కర్మకాండ పద్ధతి అన్నమాట! అంతే! నిజంగా ఆ భగవానునికోసం ఆరాటపడేవాళ్ళు ఎంతమంది ఉన్నారు? ఎంతమందికి ఆ భగవంతుడు కావాలి?

నేను: ఒకసారి నీతో అన్నాను జ్ఞాపకం ఉందా అమ్మా! ప్రేమ, ఆత్మీయత అనుభవించినప్పుడుగాని, కన్నతల్లి మనస్సుకూడా తిన్నగా తెలియనే తెలియదు!

అమ్మ: అవును నాయనా! నిజానికి భగవానుని సాక్షాత్కరించుకోకపోతే ఆయనమీద ప్రేమ ఎలాగ పెంపొందుతుంది? మనం ఈనాడు ఇక్కడ కలుసుకున్నాము. నేనిక నీతల్లిని! నీవు నా బిడ్డవు!'

1, ఫిబ్రవరి 1912,

నేను మాతృదేవి సందర్శనానికి వెళ్ళేసరికి రాత్రి అప్పుడే తొమ్మిదిన్నర కావచ్చింది. ఆ వేళంతా నాకు మాతృసందర్శనభాగ్యం లభించలేదు! అందుచేత అమ్మ ''రాత్రివేళ అంతా ఎక్కడ ఉన్నావు?'' అని అడిగారు.

నేను: కింద లెక్కలన్ని సరిచూసేపనిలో మునిగి ఉన్నానమ్మా!

అమ్మ: అవును! ఇదేమాట ప్రకాశ్ నాతో అన్నాడు. సర్వసంగపరిత్యాగం చేసినవారికి అటువంటి పనివల్ల ఆనందం కలుగుతుందా? ఒకప్పుడు ఠాకూరు కిచ్చే భృతివ్యవహారంలో ఏదో పెద్దపొరపాటు జరిగింది. అందువల్ల ఆయన కివ్వవలసినదానికన్న కొంచెం తక్కువగా ఇచ్చారు. నేనా సంగతి దేవాలయం కోశాధికారికి తెలియజెప్పడం మంచిదని అన్నాను. దానిమీద ఆయన 'ఛీ, ఛీ' నన్నిదంతా లెక్కలుకడుతూ కూర్చోమన్నావా?' అన్నారు.

'ఈమాట ఠాకూరు స్వయంగా నాతో అన్నారు. ఎంత గొప్పమాట ఇది! భగవానుని నామం స్మరించేవాని కెన్నడూ ఏవిషయంలోను లోటు రాదట! అనవసరంగా ఎందుకిలాగ మథనపడతావు? నేనీమాట స్వయంగా ఆయన నోట విన్నాను. ఠాకూరు సర్వసంగపరిత్యాగం నిజంగా వజ్రాల కిరీటమే!

ఉద్బోధన కార్యాలయము, ఫిబ్రవరి 8, 1912.

ప్రార్థన మందిరానికిపక్కనే ఉన్నగదికి ఉత్తరభాగంలో నేలమీద చాపగాని, కంబళీగాని పరుస్తారు. అమ్మ సామాన్యంగా అక్కడ పొద్దున్న తూర్పుముఖంగా కూర్చుని, మానసికంగా తన మంత్రజపం చేస్తూఉంటుంది.

ఆమెతో ప్రసంగించడానికి వచ్చినప్పుడు, మేము సామాన్యంగా మాతృదేవిదగ్గిరే కూర్చుంటాము. ఈవేళ ఆమె అక్కడే కూర్చున్నారు నేను 'అమ్మా, నీవు దక్షిణేశ్వరంలో ఎంతకాలం ఉన్నావమ్మా?' అని అడిగాను.

అమ్మ: 'చాలాకాలమే ఉన్నాను' నేను పదహారోఏట (వాస్తవంగా 19 వ ఏట) అక్కడికి వెళ్లాను. ఆతరవాత సామాన్యంగా అక్కడే ఉండిపోయాను. అప్పుడప్పుడు పుట్టినింటికి తిరిగి వెడుతూండేదాన్ని. రామలాల్ వివాహానికి ఒకసారి వెళ్లాను. ప్రతి రెండు మూడేళ్ళకు ఒకసారి మా ఊరు వెడుతూండేదాన్ని.' అని అన్నారు అమ్మ.

నేను: అయితే అమ్మా, దక్షిణేశ్వరంలో ఉన్నంతకాలము ఒంటరిగానే ఉండడం జరిగిందన్నమాట!

అమ్మ: ఒక్కొక్కప్పుడు ఒంటరిగానే ఉండేదాన్ని. ఒక్కొక్కప్పుడు మా అత్తగారు తోడుగా ఉండేవారు. అప్పుడప్పుడు గోలాప్ మా గౌర్దాసి మొదలయినవారు అక్కడకి వస్తూండేవారు. ఆ చిన్నగదిలోనే మా వంట, భోజనాలు అన్ని జరుగుతూండేవి. మా నివాసం కూడా అక్కడే! ఠాకూరు అప్పుడప్పుడు అజీర్ణరోగంతో బాధపడుతూండేవారు. ఆయనకోసం వంటకూడా ఆ చిన్నగదిలోనే జరుగుతూండేది. కాళీకాదేవికి నైవేద్యంపెట్టిన విందుభోజనం ఠాకూరు శరీరానికి సరిపడేదికాదు

ఆపైన ఠాకూరు శిష్యులకోసంకూడా మేము వంటకాలు చేస్తూండేవాళ్ళము. లాటూకూడా అక్కడే ఉండేవాడు. రామచంద్రదత్తతో తగాదాపడి అతడు మాదగ్గిరికి వచ్చివేశాడు. 'లాటూ చాలా మంచివాడు. రొట్టెలకోసం పిండి కలుపుతూ నీకు సాయంగా ఉంటాడు' అని ఠాకూరు నాతో అన్నారు. రాత్రింబగళ్లు అస్తమానము వంటపనే!

ఉదాహరణకు, రామదత్త దక్షిణేశ్వరానికి వస్తూ బండి మీదినించి దిగుతూనే 'నాకీవేళ చపాతీలు, పప్పు కావాలని' కేకపెట్టేవాడు. అతనిమాటవింటూనే నేను వంట మొదలు పెట్టేదాన్ని. మాకు ప్రతిరోజు, ఏడెనిమిది పౌనుల గోధుమపిండి కావలసివచ్చేది. రాఖాలు మాదగ్గిరే ఉండేవాడు. సామాన్యంగా మేము అతనికోసం పులగం తయారుచేసేవాళ్ళము. శిష్యులకోసమని ప్రతినెల పదిరూపాయలు విరాళంగా ఇస్తూండేవాడు సురేంద్రమిత్తర్. పెద్ద గోపాల్ బజారుపని చూస్తూండేవాడు. రాత్రింబగళ్ళు నృత్యము, సంగీతము, భజనలు, ధ్యానము, సమాధిప్రవేశాలు జరుగుతూండేవి. మాకెదురుగా వెదురుతడికలతో కట్టిన దడి ఉండేది. మేము దానికి గంతలుచేసి వాటి ముందునిలిచి అవ్వన్నీ చూస్తూండేవాళ్ళము. అలాగే అదేపనిగా నిలబడడంవల్లనే నాకు కీళ్ళనొప్పులరోగం ప్రారంభమయింది.

కొంతకాలంపాటు జానూ తల్లి అనే పనిమనిషి నాదగ్గిర పని చేస్తూండేది. ఇంకా ఒక ముసలమ్మకూడా అప్పుడప్పుడు నాదగ్గిరికి వస్తూండేది. వయస్సులో ఉన్నప్పుడు ఇంతకు మునుపు ఆమె చెడుతిరుగుళ్ళు తిరిగింది. కాని ముసలితనంలో భగవానునికి నమస్కరించి ప్రార్థిస్తూండేది.

నేను అప్పుడు చాలా ఒంటరిగా ఉండే దాన్ని. అందుచేత వచ్చినప్పుడల్లా ఆమెతో మాట్లాడుతూండేదాన్ని. ఠాకూరు మేమిద్దరము మాట్లాడుకుంటూండడం గమనించారు ఒక మారు. ఆ తరవాత 'ఇక్కడికి ఆవిణ్ణి ఎందుకు రానిస్తున్నావు?' అని అడిగారు. దానిమీద నేను ఆమె ఈమధ్యన దైవాన్ని గురించిన మంచిమాటలే మాటాడుతున్నది. మనుషుల మనస్సులు మారుతూంటాయి. ఆవిణ్ణి ఇక్కడికి రానిస్తే తప్పేమిటి?' అన్నాను నేను. అయితే ఠాకూరు దానిమీద 'వద్దు, వద్దు! రానియ్యవద్దు! ఇంతకుమునుపామె ఉంపుడుకత్తె! ఎంత మారినా ఆమెతో మాట్లాడడం మంచిదికాదు!' అంటూ నన్ను నివారించారు. నాలో చెడు తలపోతలు బయలుదేరవచ్చు నన్న ఆలోచనతో ఠాకూరు నన్ను అటువంటివారితో మాట్లాడనిచ్చేవారు కారు. అపాయాలేవి రాకుండా అలాగ కంటికి రెప్పలా కాపాడేవా రాయన.

ఒకసారి కామార్పుకూరులో రామ్‌జీరాయ్ ఠాకూరును చూడడానికి వచ్చారు. అతగాడు మంచిమనిషి కాడు. రామ్‌జీరాయ్ వెళ్ళిపోగానే ఠాకూరు 'ఆ ప్రదేశంనించి గంపెడుమన్ను తవ్వి పారెయ్యండి!' అని గట్టిగా కేకపెట్టారు. అయితే ఆయనమాట ఎవ్వరు పట్టించుకోలేదు. ఆపైన ఠాకూరు స్వయంగా పార చేతపట్టి కొంతమన్ను అక్కడినించి తవ్వి పారవేసి 'అటువంటివాళ్ళు కూర్చుంటే భూమికూడా అపవిత్రమయిపోతుంది!' అన్నారు.

తూర్పు వంగదేశానికి చెందిన దుర్గాచరణ్ కూడా అప్పుడప్పుడు అక్కడికి వస్తూండేవాడు. ఎంతటి గొప్పభక్తి అతనిది! ఠాకూరు అస్వస్థులుగా ఉన్నప్పుడు మూడురోజులపాటు అదేపనిగా గాలించి ఒక ఉసిరికకాయ సంపాదించి అర్పించి ఆయనకోరిక నెరవేర్చాడు. ఆ మూడు రోజులు మరి నిద్రాహారాలమాటయినా తల

పెట్టలేదు దుర్గాచరణ్. ఒకసారి నేనతనికి సాలపత్రంతో ప్రసాదం చేతికందించాను ఆ ప్రసాదంతోబాటు ఆ సాలపత్రంకూడా ఆరగించి వేశాడాతడు. అతడు సన్నగా నల్లగా ఉండేవాడు. అతనికళ్ళు పెద్దవి. తళతళ లాడుతూండేవి. ఆకళ్ళలో ఎంతటి ప్రేమ! ఎంతటి భక్తి! అవి భక్తితో ప్రేమతో నిండిన బాష్పాలతో తరళిస్తూండేవి.

ఆరోజుల్లో భగవానుని గాఢ ప్రగాఢభక్తితో పరవశిస్తున్న వారెందరో ఉండేవారు. ఈ రోజుల్లో వస్తున్న భక్తులు మున్ముందుగా ఆ భగవంతుణ్ణి చూపించవలసిందని అదేపనిగా అడుగుతూంటారు. ఆధ్యాత్మిక సాధన, ప్రార్థన మొదలయినవానిమాటే తలపెట్టరు. అపైన గతంలో చేజేతులా చేసిన పాపా లెన్నిఅయినా ఉండి ఉంటాయి. అవి అన్నీ క్రమక్రమంగా పోగొట్టుకోవాలి. అప్పుడే ఆ భగవానుని సాక్షాత్కారం సాధ్యపడుతుంది. ఆకాశంలో చందమామ కనబడకుండా మబ్బులు దట్టంగా కమ్ముకుని ఉంటాయి. కాని గట్టిగా గాలివీచినప్పుడు అవి అన్నీ ఒక్కమారుగా దూరదూరంగా తొలగిపోతాయి. అప్పుడే చందమామ సందర్శనం సాధ్యపడుతుంది. ఆ మబ్బులన్నీ హఠాత్తుగా ఒక్కసారిగా తొలగిపోతాయా? మనిషి చేసిన పాపాలుకూడా ఆ మబ్బులవంటివే. పాపకర్మల ఫలితాలన్నీకూడా క్రమక్రమంగానే తొలగిపోవాలి. భగవానుని సాక్షాత్కారం లభించగానే ఆయన అనుగ్రహంవల్ల అంతర్యంలో విజ్ఞానజ్యోతి వెలుగుతుంది. ఆ సంగతి దానంతట అదే అనుభవంలోకి వస్తుంది.

ఉద్బోధన కార్యాలయము: మీద గది.

ఫిబ్రవరి 21, 1912. రాధూ జ్వరంతోను నొప్పులతోను బాధపడుతూంది. అమ్మ ఆమె పరిస్థితి గమనించి ఆందోళపడుతూ అదేపనిగా అంటూంది.

'నేనిక్కడ ఉన్నప్పుడుకూడా రాధూ పరిస్థితి చక్కబడడం లేదు. ఈతరవాత రాధూ మంచిచెడ్డలు ఎవరు గమనిస్తారు? అసలు అప్పుడు రాధూ బ్రతికి బట్టకడుతుందా?

దానిమీద నేను 'పగలంతా శిష్యులిక్కడ గుమిగూడుతున్నారు. మీకొక్కనిమిషం కూడా విశ్రాంతి లభించడం లేదమ్మా!'

ఆమాటమీద అమ్మ అందుకున్నారు:

రాత్రింబగళ్ళు నేను ఠాకూరును తలుచుకని 'ప్రభూ! కాస్త నాభారం తగ్గించండి. రవంత విశ్రాంతి చిక్కేటట్టు అనుగ్రహించండి' అని ప్రార్థిస్తున్నాను. కాని ఫలితమేమి కనిపించడంలేదు. ఆ జీవితాంతము ఇది ఇలాగే సాగిపోతూంది. అంతే... మీ గురువులదగ్గిరికి వెళ్ళి మంత్రదీక్ష స్వీకరించండి! వారు మీ కోసం నిరీక్షిస్తూంటారు. నేను మీవల్ల ఏమీ ఆశించడంలేదు! వెళ్ళండి! మీ గురువులదగ్గిరికి వెళ్ళండి!' అని నేను ఎల్లప్పుడు చెబుతూనే ఉంటాను. అయినా నన్నెవ్వరు విడిచిపెట్టరు. పైగా కళ్ళమ్మట నీళ్ళు పెట్టుకుని దుఃఖిస్తారు. అప్పుడు వారికేసిచూస్తే నాకెంతో జాలి కలుగుతుంది. నా ఆయుర్దాయం పరిమితమైంది. కాని నేను బ్రతికిఉన్నంతకాలము ఇది ఇలాగే సాగుతూంటుంది.

నేను: 'వద్దు వద్దమ్మా! అటువంటిమాట లనవద్దమ్మా! ఇప్పుడు మీ ఆరోగ్యం చాలా బాగుంది. ప్రత్యేకించి ఒంట్లో జబ్బేమి లేదు! అటువంటప్పుడు మమ్మల్ని అందర్నీ విడిచిపెట్టి వెళ్ళిపోవాలని ఎందు కనుకోవాలి? అటువంటి మాట లనవద్దమ్మా!'

(సశేషం)

స్వామి తురీయానంద ప్రసంగములు

య ఇచ్ఛతి హరిం స్మర్తుం వ్యాపారాన్తగతైరపి
సముద్రే శాంతకల్లోలే స్నాతుమిచ్ఛతి దుర్మతిః

(తనకున్న పనులన్నియు తీరినపిమ్మట భగవంతుని స్మరింపగోరువాడు సముద్రములోని అలలన్నియు శాంతించినపిమ్మట స్నానము చేయగోరు మూఢుని వంటివాడు.)

సముద్రస్నానము చేయగోరువాడు అలలు శాంతించువఱకు వేచియుండెనేని, సర్వదా అట్లు వేచియే యుండవలెను! ఎంత మూఢత! అట్టి తరుణము ఎన్నటికైనను వచ్చునా! అట్లు చేయుటకు బదులు అలల నెదుర్కొని పోరాడి స్నానము చేసిరావలెను. సముద్రము ఎప్పుడును ఒకేవిధముగా నుండును. కావున ఈ ప్రపంచమునందు ఈ కల్లోల మధ్యముననే నీవు భగవంతుని ధ్యానించుటకు అవకాశము కల్పించుకొనవలెను. అనుకూల తరుణమునకై వేచియుండుట వెఱ్ఱి. ఈ క్షణముననే ఆ పనిని చేయవలెను. తప్పినచో ఎప్పటికిని లేదు! పూర్ణ ప్రయత్న ధూర్వహుడవు కమ్ము. ప్రతికూల విషయములన్నియు అనుకూలముగా పరిణమించును.

* * *

'యోగస్య ప్రథమంద్వారం వాఙ్నిరోధో౽
పరిగ్రహః
నిరాశాచ నిరీహాచ నిత్యమేకాంత శీలతా'

(మౌనము, ఇతరులసొమ్ము పుచ్చుకొనమి, వాంఛలను వీడుట, యత్నము లుడుగుట, ఏకాంతవాసమందే ప్రీతి: ఇవి యోగాభ్యాసమొనర్పబూనువానికి ప్రథమద్వారములు.)

ఈ వివేకచూడామణి శ్లోకము నన్ను ప్రబల శక్తితో ఆకర్షించినది. అంతకుముందు నేను ఎక్కువగా మాట్లాడువాడను. ఈ శ్లోకము చదివినప్పుడు 'ఏమీ! యోగములోని ప్రథమ

ద్వారముననే నేను ప్రవేశింపలేదే'! అని తలచి నా వాక్కును అదుపులో నుంచుకొనవలెనను దీక్ష వహించితిని. ఇతరులతో మాట్లాడుట మాని, ఒంటరిగా నుండుచు, నాకు మంచిదని తోచినట్లు ప్రవర్తింప నారంభించితిని. నవరాత్రములు తొమ్మిదినాళ్ళు ఒక్క పలుకైన నుచ్చరింపలేదు.

నా జీవితవైఖరి నేర్పఱచినది శంకరుడు. శ్రీ గురుదేవుని దర్శనపూర్వము శంకరుని ప్రతి శ్లోకము నన్నొక మెట్టు ఎక్కించి శాంతిపూరము నొసగెడిది. ఆ దినములందు నాకా శ్లోకములలో క్రొత్త క్రొత్త యర్థములు స్ఫురించుచుండెను.

'పరిగ్రహము' (ఇతరులసొమ్ము పుచ్చుకొనుట) అనగా నేమి? ఏ సొమ్మును పుచ్చుకొనకపోయినను 'పరిగ్రహము' ఉండవచ్చును. భవిష్యత్కాలమునకై యేర్పాట్లు చేసికొనుటయు పరిగ్రహమే. జననమరణములన్నియు పరిగ్రహమువలననే కలుగును. భావికాలజీవిత

మన కిప్పుడే మన మేర్పాట్లు చేసికొను చుందుము. మన మనస్సు ఎచ్చట నుండునో అచ్చటనే మనముకూడా ఉండునది. పరిగ్రహ రహితులమైయున్నచో మన మనస్సెట నుండును? ఆత్మయందేకదా! అ పరిగ్రహసాధన మొక్కటియే మనలను మహోన్నతస్థితికి కొంపోగలదు.

పృథివ్యాం యానిభూతాని జిహ్వోపస్థ
నిమిత్తకం
జిహ్వోపస్థ పరిత్యాగే పృథివ్యాం క్రిం
ప్రయోజనమ్

(భూమిపైనుండు సర్వజీవులును జిహ్వా యొక్కయు కామముయొక్కయు కోరికలను తీర్చుకొనజూచును. ఈ కోరికలు విసర్జించిన వానికి ఈ ప్రపంచములో దేనితో నేమిపని.)

జిహ్వోపస్థలు జయింపబడినచో కష్టమంతయు తీరినట్లే. శ్రీ చైతన్యులవారు కేశవ భారతియొద్దకు సన్న్యాసాశ్రమార్థియై పోయినప్పుడు, 'నీవు మంచి యౌవనములో నున్నావు. మిక్కిలి చక్కని వాడవుకూడా. నీ కెట్లు సన్న్యాసాశ్రమ దీక్షనియ్య సాహసింతును'? అని అనెను.

చైతన్యులవారు ఆయన కిట్లు బదులుచెప్పిరి: 'మీరు సన్న్యాసార్థమై వచ్చినవారిని అందుల కర్హులా కారా అని పరీక్షింతురుగదా. నన్నట్లు పరీక్షించి నేనందుకు అర్హుడనని తోచిననే సన్న్యాసదీక్ష ప్రసాదింపుడు.'

కేశవభారతి 'నీ నాలుక చాపుము' అని శ్రీ చైతన్యుని అడిగెను. అతడట్లే చాపగా గురువు కొంచెము చక్కెరను ఆ నాలుకపై ఉంచెను. ఆ చక్కెర మొదటివలెనే ఏమాత్రమును తడికాక పొడిగానే ఉండి, ఊదుట తోడనే అంతయు ఎగిరిపోయెను. అ విధ కామమును పరీక్షించుటకే అవసరము లేకపోయెను.

తావజ్జితేంద్రి యోనస్యాద్విజితాన్యేంద్రియః
పుమాన్
న జయేద్రసనం యావజ్జితం సర్వం జితేరసే

(జిహ్వను తప్ప తక్కిన ఇంద్రియము లన్నిటిని జయించినవానిని జితేంద్రియుడనరాదు. జిహ్వ జయింపబడినప్పుడు సర్వమును జయింపబడినట్లే)

జిహ్వా చాపల్యమే నిగ్రహింపబడినప్పుడు కామముకూడ జయింపబడినట్లే ఇంద్రియములు అన్నియు జయింపబడినప్పుడుగాని ఆధ్యాత్మిక పురోగమనము సాధ్యముకాదు. భగవద్గీతయందంతటను ఈ విషయము పెక్కు తడవలు చెప్పబడియున్నది.

'తస్మాత్త్వ మింద్రియాణ్యాదౌ నియమ్య
భరతర్షభ
పాప్మానం ప్రజహి హ్యేనంజ్ఞాన విజ్ఞాన
నాశనమ్'

(కావున అర్జునా! ఇంద్రియములను మొదట నియమింపుము. అందుచే కామమను దుష్ట భావమును నశింపజేయుదువు. ఇదియే జ్ఞానమునకును సిద్ధికిని వైరి)

ఒక్క ఇంద్రియము నిగ్రహింప బడకుండినను, తపస్సంతయు, సాధనలన్నియు, నిష్ప్రయోజనములగును. కుండలో ఒక్క చిల్లి యున్నచో నీరంతయు దానిలోనుండి కారిపోవునుగదా.

ఇంద్రియాణాం హి సర్వేషాం యద్యేకం
క్షరతీంద్రియం
తదస్య క్షరతి ప్రజ్ఞాం దృతేః పాత్రా
దివోదకమ్

(ఇంద్రియములలో నొక్కదానిని పాటిపో నిచ్చినను, సాధకునియొక్క జ్ఞానమును అది యొక్కటియే నశింప జేయును. పగులు చూపిన తోలుతిత్తియందు నీరు నిలుచునా?)

ఇంద్రియనిగ్రహము బలాత్కారముగా చేకూర్చుకొనుట సాధ్యముకాదు. భగవత్సాక్షాత్కారమును గాంచు మూలముననే దానిని పూర్ణముగా సాధించుకొనవచ్చును. కాని ఇందుకు ఎంతో ప్రయత్నము వలయును. ఆ పిదప అది స్వాభావికమగును.

ఐనను, ఈ విషయమున అంతి ర్భయము గా నుండరాదు. బుద్ధిమంతుడగు వేటకాడు తాను పట్టుకొన్న జింకను బంధించి పదిలపరచి యుంచునట్లు మానవుడు ఇంద్రియనిగ్రహము సాధించినపిమ్మట ఆ ఇంద్రియములను, మనస్సును, అదుపులో నుంచుటకు ఏమాత్రమును ఏమఱక ఎల్లప్పుడు కనిపెట్టి యుండవలెను.

గ్రంథస్వీకారము

"కఠోపనిషత్" రహస్యము, వ్యాఖ్యాత: పూజ్యశ్రీ కృష్ణానందసరస్వతీ స్వాములవారు, మూల్యము 3-0-0, ప్రకాశకులు: దివ్యజీవన సంఘము, శివానందనగర్, ఋషీకేశ్ టెహ్రీగఢ్వాల్ జిల్లా, హిమాచలములు (ఉ. ప్ర.)

శ్రీ సుందరకాండము (వచనము) గ్రంథకర్త: దైవజ్ఞరత్న, విద్యావిశారద దివాకరుని వేంకటసుబ్బారావు, వెల 12-0-0, ప్రచురణ: శ్రీ వేంకటేశ్వర జ్యోతిష గ్రంథమాల, 7-చక్రపాణి వీధి, వెస్టుమాంబళం, మద్రాసు-33.

కల్యాణవాణి, సంకలకర్త: పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తి, వెల 3-0-0.

భాగవతమాహాత్మ్యము (పద్మపురాణము నుండి) ఆంధ్రవ్యాఖ్యాత: బ్రహ్మశ్రీ పురాణపండ రామమూర్తి, వెల 1-0-0.

గాయత్రీ రామాయణము, వ్యాఖ్యాత: పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తి, వెల 1-0-0,

పై మూడు పుస్తకముల ప్రతులకు: పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తి, ఆధ్యాత్మ ప్రచారక సంఘము, రాజమండ్రి-4.

బ్రహ్మవిద్య (తెలుగు కఠోపనిషత్తు) మరియు స్మృతిమాధురి (భక్తికవితలు) రచయిత: శ్రీ కె. టి. యల్. నరసింహాచార్యులు, వెల 2-0-0, ప్రకాశకులు శ్రీ గోదా గ్రంథమాల, ముసునూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీ సాయీ అనుసరణము, రచయిత: కీ. శే. బాపట్ల హనుమంతరావు. వెల 12-0-0, ప్రతులకు: బాపట్ల వేంకట పార్థసారథి, శ్రీ సాయీ నిలయమ్, చెరుకు (పి. బి) గుంటూరు జిల్లా (ఏ. పి.)

శ్రీ నృసింహోపాసనమ్, కవి: శ్రీ కేశవ తీర్థస్వామి, మూల్యం 1-0-0, ప్రాప్తిస్థలం: శ్రీ రామతీర్థ సేవాశ్రమం, పిడుగురాల (పోస్టు) గుంటూరుజిల్లా, (ఆంధ్రప్రదేశ్.)

నిష్కామరామ శతకము (సీసపద్యములు) నిర్విషయానందకవి వెల 1-0-0, ప్రతులకు: శ్రీ సద్గురు సేవాశ్రమము, వంగలపూడిపోస్టు, రాజమండ్రితాలుకా, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

శ్రీరామకృష్ణ సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (సహస్రనామార్చనా సహితమ్) (హిందీ) రచయితలు: అధ్యాపక్ భండార్కర్, ఎమ్. ఏ; అధ్యాపక్ శ్రీ పాంచు గోపాల వంద్యోపాధ్యాయ ఎమ్. ఏ; వెల, సాధారణప్రతి 8-50, మేలు ప్రతి 10-00. ప్రకాశకులు: రామకృష్ణ శివానందఆశ్రమ, వారాసత్ పోస్టు 24 పరగణాలుజిల్లా.

చిత్తశుద్ధి

అందమైన యొక స్త్రీని మనము చూచినపుడు జగన్మాతయగు దేవిని ధ్యానింపవలెను. మన యెదుటనున్న స్త్రీ జగన్మాతరూపములలో నొకటియని జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని, "ప్రియమైన తల్లీ! నీవు మహాదేవి అవతారమూర్తివి. జగన్మాత యందముగా లేకుండ నితరవిధముగా నుండ నగునా!" అనుచు ఆ తల్లి పాదములకు (మనసా) ప్రణమిల్లవలెను. మన మనస్సును పసిబిడ్డ మనస్సువలె మార్చుకొనవలెను. పసిబిడ్డ తన తల్లిని చూచినపుడు దానిమనసులో వేఱు తలంపు జనించునా? ఈ మార్గమునే శ్రీ రామకృష్ణుడు మొదటినుండియు ననుసరించెను. వివేకులు, విద్యావంతులు సైతము కామమునకు లోబడుదురు. ఈ యాపదనుండి తప్పించుకొనుటకు రామకృష్ణుడు మనకు చూపిన మంచి మార్గమిది.

స్త్రీ రూపమును మనము ద్వేషింపరాదు. స్త్రీలను మనము నిరసింపరాదు. ఆడువారు మోసము చేయువారని ఎన్నటికిని పలుకరాదు. తల్లిని ద్వేషింపవచ్చునా? ఆమెనుగూర్చి నిందావాక్యము లాడవచ్చునా? మన తల్లి మూర్తీభవించిన దేవియే. దేవి నీ తల్లి. ఆమె ప్రతిమనుజునకు తల్లి. ఆమె శక్తిస్వరూపిణి. ఆమె జగన్మాత. ఆమె సర్వవ్యాపిని అయిన పరబ్రహ్మమూర్తి. ఆమె సౌందర్యము, చిరునవ్వు మాతృమార్దవమును సూచించును. దేవికి ప్రణామము చేయుము. నీ కామము వీడును. రామకృష్ణభగవాను డుపదేశించిన ఈ మార్గము నాచరింపుము. నీ మనస్సు క్రమాధిక నిర్మలత్వమును బొందుచున్నదని నీకు తత్క్షణమే గోచరమగును.

చట్టి, గరిటె వంటచేసి వడ్డించుకొనుటకు పనికివచ్చునేగాని అవియే భోజనముగ నుపకరింపవుగదా! నీకవసరములగు వస్తువులజాబితా చదివినమాత్రమున అవి చేకూరవు. స్వయంకృషి లేనిదే యుపదేశములవలన నెట్టి లాభము లేదు. భక్తిసాధనలయందే నీ మనస్సును మరలింపుము.

ఒక యందమైన నారీమణిని చూచినపుడు నీ మనస్సు చలించినచో అశోకవనములో నొక వృక్షముక్రింద తపస్సుచేసిన సీతాదేవిని తలచుకొనుము. నీవు రాక్షసకోటిలో చేరుదువా, లేక హనుమంతుని పాదములపైబడి నీలో దాగియుండు మనోదౌర్బల్యము నొప్పుకొని మాతయొక్క కృప నర్థింతువా? దేవి స్త్రీరూపమున నీముందుర నిలబడి నీ నిర్మలభక్తిని కోరును. మూఢునివలె కామవికారమునకు లోబడకుము. అసత్యమునుజూచి సత్యమని భ్రమించి నాశమును తెచ్చుకొనకుము.

కీడు మేళ్లు రెండును మన మనస్సునందే పుట్టును. మనస్సునుండి జనించు తలంపులే బయట క్రియారూపమును దాల్చును. బాహ్యకర్మ యొక్కటే సర్వమనియు, నీ మనస్సునందేమి కలదో యది యితరులకు దెలియదనియు, నమ్మి నీ మనసు నొక బురదగుంటగా మారుచుండనీయకుము. ఊరబావిలో కల్మషము చేరినయెడల గ్రామములోని వారియందఱి యారోగ్యము నిశ్చయముగా చెడునట్లు నీ మనస్సు బురదగుంటగా మారినయెడల నీ జీవితములోని విశిష్టకర్మలన్నియు ఘోరపాప సమన్వితములగును.

ఒకానొకప్పు డిద్దఱు మిత్రులు కలాసాగా నొకవీధిలో తిరుగుచుండిరి. ఒక గృహములో పురాణ కాలక్షేపము జరుగుచుండ భక్తకోటి వినుచుండుటను చూచిరి. "రమ్ము, మనము

కూడపోయి ఆ కథ వినుదము" అని తిరువేంగడ మనెను. "హరికథ వినుట నాకిష్టము లేదు. దానివలన నేమి ప్రయోజనము? కల్పిత కథలతో వారు తమ కాలము వ్యర్థపుచుకొనుచున్నారు. వేశ్యావాటిక యొకటి గలదు. మన మచటికిబోయి అక్కడ ఈ రాత్రి సుఖముగా గడపవచ్చును. మనకష్టము లెప్పుడును ఉండును. మనము ఒకరోజైన ఆహ్లాదముగ గడపరాదా?" అని సాంబుడు బదులు చెప్పెను.

తిరువేంగడము సాంబునితో నేకీభవింపలేదు. "నాకు దానితో నవసరము లేదు. నీకిష్టమున్న నీవు పొమ్ము. నేనిచట కూర్చుండి కథ వినియెద" ననెను. అంతటితో వారొకరి నుండి మరియొకరు వీడిపోయిరి. సాంబుడు వేశ్యల వీథికి వెళ్లెను. మతోపదేశములను వినువారిగోష్ఠిలో తిరువేంగడము కూర్చొనెను. భోగముదాని యింటికిపోయిన సాంబునకు ఎందులకో సంతృప్తి లేకపోయెను. "నేనిక్కడకు వచ్చి యేల చిక్కుకొంటిని? నేనుకూడ పురాణము వినుటకు వెళ్లియుండినయెడల బాగుండెడిదేమో" అని విచారపడెను. అచట నలుగురు చీట్లపేకలాడుచు సంతోషముగా కబుర్లు చెప్పుకొనుచుండిరి. వారితో కలిసెను. కాని యతని మనస్సు అచట లేదు. హరికథ జరుగుచున్న స్థలమును తలపోయుచుండెను. ఇచట తిరువేంగడము పురాణము వినువారితో నున్నను అతని మనస్సుమాత్రము కథలో చొరలేదు. ఆ భాగవతుడు చక్కగా పాడలేదనియు, నతని గొంతు బొంగురు పోయినదనియు మాత్రము గమనించుచుండెను. కథ యతని నాకర్షింపలేదు. "సాంబుడిపుడేమి చేయుచుండునో, అతడిపుడెంత సంతోషముగా నుండునో, నేనుకూడ నతనితో వెళ్లియుండిన బాగుండెడిది." ఇట్లు తిరువేంగడము మనస్సంతయు సాంబుని మీదను, వేశ్యాగృహమున జరుగు 'జలసా' మీదను ఉండెను.

సాంబుడు వేశ్యాగృహమున నున్నను అతని మనస్సు పురాణముజరుగు స్థలము మీదనే యుండెను. "తిరువేంగడ మిప్పుడు ఎంత యానందముగ నుండునో! అతడు పుణ్యము సంపాదించుకొనుచుండగా నేనీ మూఢులమధ్య నున్నాను" అని చింతించుచు రాత్రిని గడపెను.

నిజమునకు తిరువేంగడము భక్తులమధ్య నున్నను అతని మనస్సుమాత్రము నిర్మలినముగ లేకపోయెను. వేశ్యాగృహమునకుపోయిన పాప మతనిని చుట్టుకొనెను. వేశ్యాగృహమున నున్నను సాంబుని మనస్సు సత్సంగగోష్ఠిలో లగ్నమైనందున అతడు కొంతవఱకు పుణ్యము సంపాదించెను. భ్రష్టగృహమునకు బోయినను మనశ్శుద్ధివలన అతడు కీడును తప్పించుకొనగలిగెను.

(శ్రీరామకృష్ణ ఉపనిషత్తునుండి)

రైల్లో ప్రయాణం చేసేవాడు తన తలమీద బరువు దించుకోకపోతే ఆ తప్పెవరిది? ఆ బరువు దించుకుంటే అతడికి సుఖం. అతనితో బాటే అదీ గమ్యస్థానం చేరి తీరుతుంది. అలాగే ఈ ప్రపంచంలో ప్రయాణంచేసే మనం మన కర్తృత్వభారాన్ని నెత్తిన పెట్టుకొని మోయరాదు. భగవంతునిమీదనే ఆ భారాన్ని వదలిపెట్టి కూర్చోవడం మంచిది. (రమణమహర్షి.)

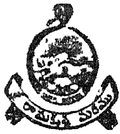
శ్రీ శ్యామనామ సంకీర్తనము

1. సత్యసనాతన సుందర శ్యామ్
2. నిత్యానంద ఘనేశ్వర ,,
3 లక్ష్మీసేవిత పదయుగ ,,
4. సురమునివరగణ యాచిత ,,
5. భూభారోద్ధర ప్రార్థిత ,,
6. లోకబంధు గురువాచక ,,
7. ధర్మస్థాపన శీలన ,,
8. స్వీకృతనరతను సురవర ,,
9. మాయాధీశ్వర చిన్మయ ,,
10. యాదవకుల సంభూషణ ,,
11. నందయశోదా పాలిత ,,
12. శ్రీవత్సాంకిత బాలక ,,
13. మారిత మాయాపూతన ,,
14. శకటాసుర ఖలభంజన ,,
15. దామోదర గుణమందిర ,,
16. యమలార్జున తరుభంజన ,,
17. గోపీజనగణ మోహన ,,
18. అగణితగుణగణభూషిత ,,
19. అఘబకరాక్షస ఘాతక ,,
20. కాళియసర్పవిమర్దన ,,
21. జయబృందావన చరవర ,,
22. గోచారణరత గోధర ,,
23. బర్హసుశోభిత చూడక ,
24. గళలంబిత వనమాలక ,,
25. అగ్రజ బలభద్రాన్విత ,,
26. గోపవధూ హృదయస్థిత ,,
27. సర్వాత్మక సర్వేశ్వర ,,
28. ధేనుక ఖరవధ కారక ,,
29. సురేంద్ర పూజనవారక ,,
30. పర్వతపూజన కారక ,,
31. సురజన ప్రార్థిత సగవ ,,
32. నిరుపమ క్రీడనతోషణ ,,
33. పదారాధక విధిహర ,,
34. గోపీభావిత ప్రియకర శ్యామ్
35. నందితనంద సునందన శ్యామ్
36. వైకుంఠేశనరాకృతి ,,
37. కాళిందీ తటచారణ ,,
38. మోహన మురళీవాదన ,,
39. రాసమహోత్సవ ఖేలన ,,
40. ఆనందామృత వర్షణ ,,
41. బహువిధ శరీరధారణ ,,
42. నానాలీలా కౌతుక ,,
43. ధ్వజవజ్రాంకిత మృదుపద ,,
44. సమస్తలోకాహ్లాదక ,,
45. వృషభారిష్టనిపీడక ,,
46. విధిగతదర్పవినాశక ,,
47. రుచిరస్వరూప జనార్దన ,,
48. నీలకళేబర చిద్ఘన ,,
49. సాధకమతి సంశోధన ,,
50. లీలానటన మనోహర ,,
51. గోపీజనగణ పూజిత ,,
52. రాధా వేణీ శోధక ,,
53. అక్రూరార్థిత శ్లేషవ ,,
54. కృతరథ యానారోహణ ,,
55. వ్రజనారీగల వారిత ,,
56. సఖగణదాహవవిరహక ,,
57. మధురాపురజన మోహక ,,
58. సనకాదిముని చింతిత ,,
59. మత్తరజకగళమారక ,,
60. శుభపీతాంబరధారక ,,
61. మాలాకార సుపూజిత ,,
62. బ్రహ్మపూర్ణ పరాత్పర ,,
63. కుబ్జాలేపన నందిత ,,
64. వక్రాకృతి ఋజుకారక ,,
65. ఘాతిత గజమదలేపన ,,
66. కేశిక కంసనిషూదన ,,
67. పద్మగదాధర కీర్తిత ,,
68. ఉగ్రసేనవర రాజ్యద శ్యామ్

69. రామకృష్ణహరి గిరిధర శ్యామ్
70. మాధవ కేశవ నరహరి
71. మృతగురుసూను సుజీవక ,,
72. భీమకబాలా కామిత ,,
73. ద్వారవతీ సంస్థాపక ,,
74. రుక్మిణ్యర్థ్య సుహారక ,,
75. నరకాసుర వధకారక ,,
76. అదితిసమర్పిత కుండల ,,
77. స్వధర్మ తత్పర మోక్షద ,,
78. శిశుపాల సుఘాతక ,,
79. బాణాసుర భుజభేదన ,,
80. దానవవర మధుసూదన ,,
81. చక్రప్రతాప సువర్మక ,,
82 పౌండ్రక దర్పవిమర్దక ,,
83. దగ్ధకామ జవిదాయక ,,
84. ఇంద్రవిధీశ సుసేవిత ,,
85. సఖిభక్తార్జున సారధి ,,
86. పాండవకుల సమ్మానిత ,,
87. గీతామృత సందోహక ,,
88. భీష్మప్రతిజ్ఞా పాలక ,,
89. విశ్వరూపసందర్శక ,,
90. ఆత్యంతిక సుఖసాధక ,,
91. భక్తకృపార్ణవ భర్గవ ,,
92. శరణాగత జనతారక ,,
93. భక్తకామ సంపూరక ,,
94. మంగళకరగతిదాయక ,,
95. విశ్వాశ్రయ జనపాలక ,,
96. ఐశ్వర్యాదిక షడ్గుణ ,,
97. సర్వచరాచర ధారణ ,,
98. పూర్ణచరాచర ఖేలన ,,
99. ద్వారవతీపుర ప్లావన ,,
100. కురుయదుకుల సంహారక ,,
101, బదరీ సంప్రహితోద్ధవ శ్యామ్
102. ప్రభాసగమనా మోహిత శ్యా
103. యోగస్థిత యదునందన ,,
104. సురగణవందిత మోహన ,,
105. దేవక్యాత్మజ దైవత ,,
106. మోహన నటనానందన ,,
107. నరతను త్యాగసుసూచిత ,,
108. జరలుబ్ధక శరవేధిత ,,
109. భక్తజనార్దన సుందర ,,
110. విశ్వసుమంగళ కారణ ,,
111. సత్యసనాతన సుందర
112. నిత్యానంద ఘనేశ్వర శ్యా

భజనము

త్రిగుణాతీత గుణేశ్వర శ్యామ్
రాధామాధవ రాధా ,,
సృష్టిస్థితిలయ కారణ ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
గోవిందాచ్యుత యాదవ ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
నారాయణ హరి కేశవ ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
ముకుంద మురహర వామన ,,
రాధామాధన రాధా ,,
జయజయ గోపీవల్లభ ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
అనుపమ సుందర మోహన ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
అఖిల రసామృతసాగర ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
సత్యసనాతన సుందర ,,
నిత్యానంద ఘనేశ్వర ,,
రాధామాధవ రాధా ,,
రాధామాధవ రాధా శ్యామ్

శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

1977 జూన్ నెల కార్యక్రమము

ఆదివారములందు సత్సంగ సమావేశములు:

సా. 4-00—4-20 వరకు శ్రీవిష్ణుసహస్రనామ పారాయణము (5-6-77, 19-6-77)
శ్రీలలితా సహస్రనామ పారాయణము (12-6-77, 26-6-77)

4-20—4-30 ,, ధ్యానము.

4-30—5-30 ,, ఉపన్యాసము (తమిళము)
శ్రీ దక్షిణామూర్తి స్తోత్రము: డా. టి. ఎమ్. పి. మహాదేవన్ (12-6-77)
శ్రీ విష్ణుసహస్రనామ స్తోత్రము: శ్రీ వి. ఆర్. కల్యాణసుందరశాస్త్రి (19-6-77)
శ్రీమద్భాగవతము: శ్రీ అణ్ణా (5-6-77)
శ్రీమద్రామాయణము: శ్రీ విశ్వనాథన్ (26-6-77)

5-35—6-30 ఉపన్యాసము (ఆంగ్లము)
శ్రీమద్భగవద్గీత: శ్రీమత్ తపస్యానందస్వామి

6-30—8-00 ఆరాత్రికము, భజన.

ప్రత్యేకోపన్యాసములు: శనివారములందు సాయంకాలము 6-45 గంటలకు.
శ్రీమద్రామాయణ పఠనము: శ్రీ పి. రామకృష్ణన్, ఐ.సి.ఎస్. (రిటైర్డు) (4-6-77)
గజేంద్రమోక్షము: శ్రీ ఆర్. కోదండరామన్, (11-6-77)

ఇతర వారములందు ఉపన్యాసములు: సాయంకాలము 6-45 గంటలకు.

సోమవారములు: శ్రీరామకృష్ణ కథామృతము: శ్రీమత్ అమృతానందస్వామి (ఆంగ్లము)
మంగళవారములు: అధ్యాత్మరామాయణము: శ్రీమత్ గభీరానందస్వామి (ఆంగ్లము)
బుధవారములు: శ్రీమద్భాగవతము: శ్రీమత్ గోలోకానందస్వామి (ఆంగ్లము)
గురువారములు: శ్రీ విరంజనచైతన్య రామకృష్ణదేవుని ఉపదేశములు (తమిళము)
శుక్రవారములు: శ్రీ మహాభారతము: శ్రీ 'అణ్ణా' ఎన్. సుబ్రమణియన్ (తమిళము)

ఇతరములు: 19-6-77 అంతర్యోగము. ఏకాదశి దినములందు (17-6-77, 27-6-77) సాయంకాలము రామనామభజన (ఆరాత్రికానంతరము)

శుక్రవారములందు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణి 18. దక్షిణ మాడవీథిలో శ్రీరామకృష్ణ మందిరమున శ్రీ గోలోకానందస్వామివారి గీతోపన్యాసములు, (ఆంగ్లము)

ఈ కార్యక్రమములకు అందరిని సాదరముగా ఆహ్వానించుచున్నాము.

అధ్యక్షులు,
శ్రీరామకృష్ణమఠము, మద్రాసు-600004.

వివేకానందసింహగర్జనము

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

భారతీయులను ధీరజనులను చేయుటకు శ్రీవివేకానందస్వామి యొసగిన యుద్బోధనలనుండి అమూల్యములు ఉత్తేజకరములు అగువచనములను పెక్కింటిని రచయిత సేకరించి యనువదించిరి. శరీరమును పులకింపజేసి మనస్సును లోగొను రచన.

పుటలు : 30 వెల : 20 పైసలు.

యువకులకు వివేకానందుల పిలుపు

అనువాదకులు :

బి. ఎస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

నవభారతయువత నుద్బోధించుచు శ్రీ వివేకానందస్వామి యొసర్చిన యుపన్యాసములనుండి మేటి రత్నములను సేకరించి ఆంగ్లమున వివేకానంద స్పీక్స్ టు యంగ్ మెన్ అను పుస్తకము ప్రచురితమైనది దాని కిది యనువాదము. యువకులయందు ఆత్మవిశ్వాసమును దేశభక్తిని కార్యతత్పరతను ప్రోత్సహించు అమూల్య సంకలనము.

పుటలు : 56 వెల : 75 పైసలు.

ప్రథమ ముద్రణము.

సర్వం విష్ణుమయం జగత్

అనువాదకుడు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

వివేకానందస్వామి లండను నగరమున నొసగిన గాడ్ ఇన్ ఎవ్విరిథింగ్ అను ఉపన్యాసమున కిది యనువాదము. మతధర్మములపై స్వామి యుపన్యసించుచు మానవ జీవితోద్దేశమును జీవన విధానమును మనోహరముగ ఈశావాస్యోపనిషత్తునకు ధారాళ వ్యాఖ్యగ వివరించియున్నారు.

పుటలు : 36 వెల : 35 పైసలు.

పారమార్థిక సంభాషణలు

అనువాదకులు :

కందుకూరు మల్లికార్జునంగారు

మాతృదేవి శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ బ్రహ్మానందస్వామి, శ్రీ ప్రేమానందస్వామి, శ్రీ తురీయానందస్వామి శ్రీ శివానందస్వామి శ్రీ శారదానందస్వామి అనెడి ఆర్గురు జ్ఞానసిద్ధుల అమూల్యములగు భాషణము లిందున్నవి. నిత్యనూతనములగు పారమార్థిక సమస్యలకు వారిచ్చు ఉపదేశములు ఆధ్యాత్మ సాధకుల కత్యంతము ఉపయోగకరములు.

పుటలు: 424 వెల: రూ. 6-50

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

మా తెలుగు ప్రచురణలు

శ్రీ రామకృష్ణులపై :	రూ. పై.
శ్రీ రామకృష్ణ కథామృతము	8–00
,, (క్యాలికో)	12–00
శ్రీ రామకృష్ణ జీవిత చరిత్ర	10–00
,, (క్యాలికో)	14–00
శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము	8–00
,, (క్యాలికో)	15–00
శ్రీరామకృష్ణోపనిషత్తు	3–75
శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస నీతికథారత్నములు	2–50
గురూపదేశములు	2–00
శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము	0–75
నా గురుదేవుడు	1–25
శ్రీ రామకృష్ణ దివ్యవాణి	1–50
శ్రీ శారదాదేవిపై :	
శ్రీ శారదా దేవి జీవిత చరిత్ర	4–00
శ్రీ శారదా ప్రసంగములు	3–00
శ్రీ శారదా దేవి	2–50
శ్రీ వివేకానందస్వామిపై :	
శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర	4–00
బాలల వివేకానందుడు	2–00
శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి 10 సంపుటముల సెట్టు (సాదా)	65–00
,, క్యాలికో	73–50
విడి సంపుటములు ఒక్కొక్కటిసాదా	5–00
క్యాలికో	6–50
సందేశ తరంగిణి (మొదటి భాగము)	4–00
,, (రెండవ భాగము)	5–50
జ్ఞానయోగము (ముద్రణలో)	

	రూ. పై.
భక్తియోగము	4–00
రాజయోగము	6–25
కర్మయోగము	4–00
వివేక సూర్యోదయము	4–00
యువకులకు వివేకానందుల పిలుపు	0–75
శ్రీ వివేకానంద సింహగర్జనము	0–20
సర్వం విష్ణుమయం జగత్	0–35
భారత యువజనులారా!	3–00
ప్రబోధ రత్నాకరము	2–50
శ్రీ వివేకానంద లేఖావళి (మొదటి భాగము)	2–25
,, (రెండవ భాగము ముద్రణలో)	
హిందూ మతము	4–00
అనుష్ఠాన వేదాంతము	2–50
ప్రాచ్యము, పాశ్చాత్యము	1–25
షికాగో నగరోపన్యాసములు	1–00
కులము, సంస్కృతి, సామ్యవాదము	3–00
భారతదేశము	2–00
భారతీయ మహిళ	2–00
నా సంస్కరణ యుద్ధ విధానము (ముద్రణలో)	
నవీన భారతదేశము	0–40
పవహారి బాబా (ముద్రణలో)	
నా జీవితము, జీవిత కార్యము	1–25
గురు, శిష్య సంవాదములు (ముద్రణలో)	
శ్రీమద్భగవద్గీత :	
శ్రీమద్భగవద్గీత (టీకాతాత్పర్య విశేషార్థసహితము)	9–00
పారాయణగీత తాత్పర్యసహితము	3–75
మూలము	2–00

దివ్యవాణి గ్రంథమాల :	రూ. పై.
శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0–80
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0–80
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము	0–80
శ్రీ కృష్ణవాణి	0–80
బుద్ధ ఉవాచ	0–80
క్రైస్తు సూక్తిమాల	0–80
మహమ్మదు సూక్తి మంజరి	0–80
ఇతర ప్రచురణలు :	
ముక్తిమార్గము	0–30
ఆరాత్రికము మరియు శ్రీరామనామ సంకీర్తనము	0–50

శ్రీరామకృష్ణ సేవాసంస్థ :	రూ. పై.
తదాదర్శములు	0–50
తాపత్రయ చికిత్స	0–60
పారమార్థిక సంభాషణలు	6–50
ఆధ్యాత్మిక జీవనము	0–40
నారద భక్తి సూత్రములు	4–00
కఠోపనిషత్తు	2–00
శ్రీ దొడ్డ భాగవతము (మూడవ సంపుటము)	7–50
దేవీమాహాత్మ్యము	4–00
పరతత్త్వ ప్రసంగములు (ముద్రణలో)	
గిరీశచంద్ర	1–00
భక్తిమార్గము	1–00
బ్రహ్మానంద బోధనలు	4–75

ఇదియేకాక, ఆంగ్ల, సంస్కృత, తమిళ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును, వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము), శ్రీరామకృష్ణ విజయము (తమిళము), శ్రీరామకృష్ణప్రభ (తెలుగు) అను మాస పత్రికలును, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి మున్నగు వారి ఛాయా చిత్రములు, త్రివర్ణ చిత్రములు, తైల చిత్రములు మున్నగున వెన్నియో మావద్ద లభింపగలవు.

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస
నీతి కథారత్నములు

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వామి

మనోహరములు చమత్కారములు తత్త్వార్థబోధకములు అగు శ్రీరామకృష్ణుల కథలలో విశిష్టమగువాని నెన్నుకొని విషయానుగుణముగ విభజించి యనువదించిరి. హృద్యమగుశైలి.

పుటలు : 84+VI వెల : రూ. 2–50

నాలుగవ ముద్రణము

తాపత్రయ చికిత్స

శ్రీ రామకృష్ణానందస్వామి

జిజ్ఞాసువులకు భక్తులకు ఆర్తులకు శ్రీ స్వామివారు అమృతవర్షము వంటి యుత్తరములు వ్రాసి యుండిరి. వాని యందలి విశేషాంశముల సంపుటీకరణమే తాపత్రయ చికిత్స. ప్రపంచము నందలి తాపత్రయ సంతప్తులకు ఈ చిన్ని పొత్తము శాంతి ప్రదమగుట నిస్సంశయము.

పుటలు : 64+VIII వెల : రూ. 0–60

మూడవ ముద్రణము

సంపాదకులు : శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామి.

శ్రీ ఎమ్. బాలసుందరం గారిచే ఫ్రీడమ్ ప్రెస్, (మద్రాసు-600021) న ముద్రింపబడి,

శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మద్రాసు-600004) నుండి ప్రచురింపబడినది.